

PROGRAM STUDIÓW

Obowiązuje od roku akademickiego: 2025/2026

1. **KIERUNEK STUDIÓW: PEDAGOGIKA SPECJALNA**
2. **KOD ISCED: 0111**
3. **FORMA/FORMY STUDIÓW: STACJONARNE/NIESTACJONARNE**
4. **LICZBA SEMESTRÓW: 10**
5. **TYTUŁ ZAWODOWY NADAWANY ABSOLWENTOM: MAGISTER**
6. **PROFIL KSZTAŁCENIA: OGÓLNOAKADEMICKI**
7. **DZIEDZINA NAUKI: NAUKI SPOŁECZNE**
8. **DYSCYPLINA NAUKOWA: PEDAGOGIKA – 330 ECTS - (CO STANOWI 100% PUNKTÓW ECTS)**
 - 1) liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia: 168 - studia stacjonarne, 112- studia niestacjonarne
 - 2) liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć związanych z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów w wymiarze większym niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS): **175 ECTS**,
 - 3) liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje realizując zajęcia podlegające wyborowi (co najmniej 5%¹ ogólnej liczby punktów ECTS): **21 ECTS**
 - 4) liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, nie mniejsza niż **5 ECTS** - w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne: **12 ECTS**
9. **Łączna liczba godzin zajęć:**

Stacjonarne 8230- w tym liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia: 4156- studia stacjonarne,

Niestacjonarne – 8255 – w tym liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia: 2816 studia niestacjonarne.

Liczba godzin zajęć prowadzona z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość: 300 - studia stacjonarne, 200 - studia niestacjonarne
10. **Koncepcja i cele kształcenia (w tym opis sylwetki absolwenta):**

Koncepcją kształcenia w programie nowo tworzonego kierunku *Pedagogika specjalna* jest merytoryczne i metodyczne przygotowanie studenta do wykonywania zawodu pedagoga specjalnego oraz nabycie przez studentów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych zgodnie ze standardami kształcenia nauczycieli

¹ Wskaźnik procentowy może być inny jeżeli standardy kształcenia stanowią inaczej

(Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 roku w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela). W toku jednolitych studiów magisterskich o profilu ogólnoakademickim student zdobędzie złożoną wiedzę oraz podstawę kwalifikacji zawodowych związanych z obszarami: kształcenia ogólnego, przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, kształcenia kierunkowego, edukacji włączającej, przygotowania specjalizacyjnego z zakresu pedagogiki resocjalizacyjnej, modułu wsparcia warsztatu pracy pedagoga specjalnego oraz obszaru metodologii badań naukowych. Będzie przygotowany do kompetentnego wykorzystywania w praktyce pedagogicznej interdyscyplinarnej wiedzy i umiejętności z zakresu różnych przedmiotów realizowanych w toku studiów.

Celem kształcenia na kierunku *Pedagogika specjalna* profil ogólnoakademicki jest wyposażenie studentów w wiedzę oraz umiejętności pozwalające na podjęcie pracy i odnalezienie się na coraz bardziej wymagającym rynku pracy. To także rozwijanie i wspieranie aktywnego i wszechstronnego udziału studentów i absolwentów w życiu Uczelni i społeczeństwa oraz przygotowanie absolwentów do osiągania sukcesów i świadomego kierowania rozwojem własnym, zgodnie z koncepcją uczenia się przez całe życie, wynikającą z zaleceń zawartych w strategicznych dokumentach i polityce UE. Swoją postawą reprezentowali wysokie standardy etyczne i zaangażowanie w działalność zawodową. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 roku w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami i wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych kierunek *Pedagogika specjalna* wpisuje się w koncepcję kształcenia nauczycieli w celu zdobycia odpowiednich kwalifikacji i ubiegania się o możliwość zatrudnienia zgodnie z wymaganiami, dając jednocześnie możliwość planowania kariery zawodowej. Akademia Piotrkowska w Piotrkowie Trybunalskim stwarza możliwości harmonijnego rozwoju różnorodnych dyscyplin naukowych, pełniąc funkcję badawczą, edukacyjną oraz społeczną. Kolejnym priorytetem jest stawianie na podnoszenie jakości kształcenia oraz kierowanie do społeczeństwa różnorodnej oferty kształcenia, poprzez tworzenie nowych i modyfikowanie istniejących kierunków studiów, doskonalenie programów studiów, z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych i rynku pracy. Studentów kierunku *Pedagogika specjalna* zakładamy przygotować do samodzielnej myślenia i nieskrępowanej wymiany poglądów, upowszechniać wiedzę, organizować różnorodne formy działalności edukacyjnej i popularyzatorskiej, kształtować postawę patriotyzmu i przywiązania do uniwersalnych wartości etycznych, nawiązywać do historycznego, wielowiekowego dziedzictwa Piotrkowa Trybunalskiego, które zobowiązuje do umacniania międzynarodowych więzi i krzewienia dialogu międzykulturowego. Podjęte działania będą wspierać indywidualizację procesu kształcenia, dostosowywać bazę dydaktyczną, sale wykładowe, pracownie oraz ich wyposażenie do potrzeb osób z niepełnosprawnością.

Efekty uczenia się pozwolą na przygotowanie do wykonywania zawodu pedagoga specjalnego. Zdobyte wiadomości, pozyskane umiejętności i nabyte kompetencje w zakresie poszczególnych subdyscyplin pedagogiki oraz nauk pomocniczych zapewnią właściwe przygotowanie do pracy z osobami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz zagrożonymi niedostosowaniem społecznym, tym samym wyposażając absolwenta do szeroko pojętych działań pomocowych, zaradczych i interwencyjnych.

Celem studiów *Pedagogika specjalna* jest profesjonalne przygotowanie do wykonywania zawodu pedagoga specjalnego, zrozumienia problemów uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i wynikającymi z pracy nowymi formami edukacji, w tym integracyjnej i włączającej, w szczególności wyposażenie w wiedzę opartą na współpracy pedagogów specjalnych z nauczycielami, specjalistami, rodzicami i opiekunami. Studenci kierunku *Pedagogika specjalna* poznają koncepcje rehabilitacji, edukacji, resocjalizacji i terapii osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, prawne podstawy systemu oświaty niezbędne do prawidłowego realizowania i prowadzenia działań edukacyjnych, zdobędą umiejętności analizowania problemów i realizowania działań rehabilitacyjnych, edukacyjnych, terapeutycznych i resocjalizacyjnych, diagnozowania złożonych sytuacji i prowadzenia zajęć z uwzględnieniem specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów. Będzie gotów do budowania relacji w oparciu o zaufanie, komunikowania się i współpracy z otoczeniem oraz aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania edukacyjne, rehabilitacyjne, terapeutyczne i resocjalizacyjne.

Treści teoretyczne o charakterze interdyscyplinarnym ujęte w programie studiów nowo tworzonego kierunku *Pedagogika specjalna* łączą teorię z praktycznym przygotowaniem studenta do wykonywania zawodu pedagoga specjalnego. Praktyki zawodowe przygotowują do pracy zarówno z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami

edukacyjnymi w placówkach oświatowych ogólnodostępnych, integracyjnych i specjalnych, jak i w poradniach psychologiczno-pedagogicznych, poradniach specjalistycznych, placówkach resocjalizacyjnych, warsztatach terapii zajęciowej, dziennych ośrodkach wsparcia, świetlicach socjoterapeutycznych, OHP, PCPR.

Sylwetka absolwenta

Absolwent/-ka jednolitych studiów magisterskich kierunku *Pedagogika specjalna* posiada wiedzę o miejscu pedagogiki specjalnej w nauce oraz o jej przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi, jak: nauki humanistyczne, społeczne i medyczne. Zna specyfikę głównych środowisk wychowawczych i zachodzących w nich procesów. Zna koncepcje rehabilitacji, edukacji, resocjalizacji i terapii, różnorodne uwarunkowania tych procesów, organizację i metodyki kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w systemie integracyjnym i włączającym oraz zasady i normy etyczne obowiązujące w zakresie rehabilitacji, edukacji, terapii i resocjalizacji. Ma gruntowną wiedzę na temat subdyscyplin pedagogiki specjalnej oraz merytoryczne i metodyczne podstawy prowadzenia zajęć zgodnie z wybranym jej zakresem. Ma wiedzę dotyczącą procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego oraz ich prawidłowości i zakłóceń. Jest przekonany/-a o sensie podejmowania działań rehabilitacyjnych, edukacyjnych, terapeutycznych, resocjalizacyjnych oraz przygotowany do pracy w zespole i współpracy z nauczycielami, specjalistami, rodzicami i opiekunami dzieci.

Potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę z zakresu *pedagogiki specjalnej* oraz powiązanych z nią dyscyplin naukowych w celu analizy problemów i diagnozy złożonych sytuacji rehabilitacyjnych, edukacyjnych, terapeutycznych i resocjalizacyjnych oraz potrafi projektować i prowadzić zajęcia zgodnie z wybranym zakresem pedagogiki specjalnej z uwzględnieniem specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów.

Jest gotów do komunikowania się i współpracy z otoczeniem oraz aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania edukacyjne, rehabilitacyjne, terapeutyczne i resocjalizacyjne, posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka, jak również porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej.

Absolwent studiów kierunku *Pedagogika specjalna* jest przygotowany do zajmowania stanowiska nauczyciela-pedagoga w placówkach oświatowych: ogólnodostępnych, integracyjnych i specjalnych prowadzących kształcenie, wychowanie i opiekę dla uczniów z niepełnosprawnościami. Absolwent/-ka przygotowany/-a jest do prowadzenia zajęć ukierunkowanych na indywidualne potrzeby rozwojowe, edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów z niepełnosprawnościami. Jest przygotowany do prowadzenia zajęć rewalidacyjnych oraz do współpracy z innymi nauczycielami, specjalistami i wychowawcami grup wychowawczych, zintegrowanych działań i zajęć wychowawczych, projektowania i realizowania - uczestnictwa w zajęciach edukacyjnych, prowadzonych przez innych nauczycieli, - udzielania pomocy nauczycielom prowadzącym zajęcia edukacyjne oraz nauczycielom, specjalistom i wychowawcom grup wychowawczych realizującym zintegrowane działania i zajęcia, w doborze form i metod pracy z uczniami z niepełnosprawnościami. Jest przygotowany/-a do prowadzenia zajęć w grupach zróżnicowanych, indywidualizowania zadań i dostosowywania metod i treści do potrzeb i możliwości uczniów.

Absolwent/-ka jest przygotowany/-a do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego w zakresie edukacji włączającej oraz - zgodnie z proponowaną ścieżką kształcenia – pedagogiki resocjalizacyjnej. Zna współczesne koncepcje i teorie resocjalizacyjne, proces resocjalizacji w teorii i praktyce, dylematy resocjalizacyjne, diagnozę psychopedagogiczną w resocjalizacji, modele diagnostyczne, diagnozę źródeł nieprzystosowania społecznego, osób zagrożonych i nieprzystosowanych społecznie, diagnozę kryminologiczną. Posiada wiedzę na temat roli szkoły jako środowiska społeczno-wychowawczego oraz środowiska inkluzji społecznej, roli i zadań nauczycieli, wychowawców, pedagoga szkolnego i pedagoga resocjalizacyjnego. Zna funkcje wychowawcze szkoły, problemy wychowawcze we współczesnej szkole i środowisku szkolnym, specyfikę procesu nauczania i pracy szkolnej w instytucjach, placówkach systemu oświaty i ośrodkach o charakterze resocjalizacyjno-wychowawczym. Dysponuje wiedzą dotyczącą prawno-społecznych uwarunkowań procesu resocjalizacji w pracy pedagoga, w tym podstaw prawnych funkcjonowania systemów resocjalizacji w perspektywie krajowej i międzynarodowej, instytucji oddziaływań profilaktyczno-resocjalizacyjnych w środowisku otwartym, instytucji oddziaływań profilaktyczno-resocjalizacyjnych w środowisku zamkniętym, podstaw kryminologii z elementami wiktymologii, zagadnień pomocy rodzinie i poradnictwa wychowawczo-resocjalizacyjnego.

Potrafi analizować i stosować diagnozę psychopedagogiczną w resocjalizacji, analizować i stosować diagnozę osób zagrożonych i nieprzystosowanych społecznie, analizować i interpretować problemy wychowawcze we współczesnej szkole i środowisku szkolnym, określać specyfikę procesu nauczania i pracy szkolnej w instytucjach, placówkach systemu oświaty i ośrodkach o charakterze resocjalizacyjno-wychowawczym, analizować prawno-społeczne uwarunkowania procesu resocjalizacji w pracy pedagoga. Absolwent/-ka potrafi prezentować instytucje oddziaływań profilaktyczno- resocjalizacyjnych w środowisku otwartym i zamkniętym oraz główne organizacje pozarządowe uczestniczące w procesie resocjalizacji, wykorzystywać podstawy kryminologii z elementami wiktymologii, realizować pomoc rodzinie i poradnictwo wychowawczo- resocjalizacyjne. Jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych, autorefleksji nad rozwojem zawodowym.

11. EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Oznaczenie symboli:

PSPEC – symbol dla kierunku *Pedagogika specjalna*

W01, W02... – numery efektów uczenia się z zakresu wiedzy

U01, U02... – numery efektów uczenia się z zakresu umiejętności

K01, K02... – numery efektów uczenia się z zakresu kompetencji społecznych

W17*-W22*; U18*-U21*; K09*-K10* – numery dodatkowych efektów uczenia się spoza załącznika nr 3 *Standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego, nauczyciela logopedy i nauczyciela prowadzącego zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka* (Dz. U. z dnia 25 lipca 2019 roku, poz. 1450)

Symbole efektów uczenia się dla kierunku	Po ukończeniu studiów absolwent:	Odniesienie efektów uczenia się do:	
		uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji (ustawa o ZSK)	charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–7 Polskiej Ramy Kwalifikacji (rozporządzenie MNiSW)

w zakresie **WIEDZY** absolwent zna i rozumie:

PSPEC_W01	podstawy filozofii wychowania i aksjologii pedagogicznej, specyfikę głównych środowisk wychowawczych i procesów w nich zachodzących;	P7U_W	P7S_WG
PSPEC_W02	klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania, kształcenia, socjalizacji oraz różnorodne uwarunkowania tych procesów;	P7U_W	P7S_WG
PSPEC_W03	źródła i miejsce pedagogiki specjalnej w nauce oraz jej przedmiotowe i metodologiczne powiązanie z dziedzinami nauk społecznych, humanistycznych oraz medycznych i nauk o zdrowiu;	P7U_W	P7S_WG
PSPEC_W04	zakresy pedagogiki specjalnej;	P7U_W	P7S_WG
PSPEC_W05	konceptcje rehabilitacji, edukacji, resocjalizacji i terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz różnorodne uwarunkowania tych procesów;	P7U_W	P7S_WG
PSPEC_W06	metodologię badań naukowych stosowanych w dziedzinach nauk humanistycznych i nauk społecznych, w szczególności zasady projektowania i prowadzenia badań naukowych w zakresie pedagogiki specjalnej, oraz postulat wieloparadygmatyczności;	P7U_W	P7S_WG
PSPEC_W07	metodologiczne założenia i zasady oraz etyczne normy projektowania i realizacji badań naukowych w zakresie pedagogiki specjalnej;	P7U_W	P7S_WG
PSPEC_W08	zasady i normy etyczne obowiązujące w zakresie rehabilitacji, edukacji, terapii i resocjalizacji;	P7U_W	P7S_WK
PSPEC_W09	współczesne podejście do problemów uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i wynikające z niego nowe formy edukacji, w tym integracyjna i włączająca;	P7U_W	P7S_WG
PSPEC_W10	system kształcenia specjalnego w kontekście systemu kształcenia powszechnego;	P7U_W	P7S_WG
PSPEC_W11	organizację i metodyki kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w systemie integracyjnym i włączającym, w szczególności modele współpracy pedagogów specjalnych z nauczycielami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami, oraz modele indywidualizacji lekcji, efektywne strategie nauczania i uniwersalnego projektowania zajęć;	P7U_W	P7S_WG
PSPEC_W12	merytoryczne i metodyczne podstawy prowadzenia zajęć – zgodnie z wybranym zakresem pedagogiki specjalnej;	P7U_W	P7S_WG
PSPEC_W13	podstawy funkcjonowania i patologie aparatu mowy oraz zasady efektywnego posługiwania się narządem mowy;	P7U_W	P7S_WG

PSPEC_W14	procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego oraz ich prawidłowości i zakłócenia;	P7U_W	P7S_WK
PSPEC_W15	zasady BHP i udzielania pierwszej pomocy;	P7U_W	P7S_WG
PSPEC_W16	zasady ochrony własności intelektualnej;	P7U_W	P7S_WK
PSPEC_W17*	zagadnienie edukacji włączającej, a także sposoby realizacji zasady inkluzji;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
PSPEC_W18*	zróżnicowanie potrzeb edukacyjnych uczniów i wynikające z nich zadania szkoły dotyczące dostosowania organizacji procesu kształcenia i wychowania;	P7U_W	P7S_WG
PSPEC_W19*	sposoby projektowania i prowadzenia działań diagnostycznych w praktyce pedagogicznej;	P7U_W	P7S_WG
PSPEC_W20*	podstawy prawne systemu oświaty niezbędne do prawidłowego realizowania prowadzonych działań edukacyjnych;	P7U_W	P7S_WK
PSPEC_W21*	prawa dziecka i osoby z niepełnosprawnością;	P7U_W	P7S_WK
PSPEC_W22*	podstawowe zasady rozwoju i tworzenia różnych form przedsiębiorczości.	P7U_W	P7S_WK
PSPEC_W23*	posiada wiedzę leksykalną i gramatyczną dotyczącą jednego nowożytnego języka obcego na poziomie ESOKJ B2+, z uwzględnieniem terminologii specjalistycznej dla kierunku studiów, natomiast drugiego - na poziomie ESOKJ A1	P7U_W	P7S_WG
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
PSPEC_U01	wykorzystywać i integrować wiedzę z zakresu pedagogiki specjalnej oraz powiązanych z nią dyscyplin naukowych w celu analizy problemów rehabilitacyjnych, edukacyjnych, terapeutycznych i resocjalizacyjnych;	P7U_U	P7S_UW P7S_UU
PSPEC_U02	rozpoznawać i interpretować zjawiska społeczne, ukazując ich powiązania z różnymi zakresami pedagogiki specjalnej, dziedzinami nauk społecznych, humanistycznych oraz medycznych i nauk o zdrowiu;	P7U_U	P7S_UW
PSPEC_U03	rozróżniać orientacje metodologiczne w badaniach naukowych w zakresie pedagogiki, formułować cele i problemy badawcze, stosować dobór adekwatnych metod i technik, konstruować narzędzia badawcze, opracowywać, prezentować i interpretować wyniki badań, wyciągać wnioski, wskazywać kierunki dalszych badań w obrębie wybranego zakresu pedagogiki specjalnej;	P7U_U	P7S_UW P7S_UU
PSPEC_U04	diagnozować złożone sytuacje rehabilitacyjne, edukacyjne, terapeutyczne i resocjalizacyjne, projektować i prowadzić zajęcia z uwzględnieniem specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów;	P7U_U	P7S_UW P7S_UU

PSPEC_U05	wykorzystywać aktualne koncepcje psychologiczne i pedagogiczne w planowaniu, realizacji, monitorowaniu i ewaluacji procesu wychowania i nauczania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;	P7U_U	P7S_UW
PSPEC_U06	wykorzystywać na podstawowym poziomie wiedzę psychologiczną i na poziomie rozszerzonym wiedzę pedagogiczną oraz pozyskiwać dane do analizowania zachowań, procesów i zjawisk w obszarze rehabilitacji, edukacji, terapii i resocjalizacji;	P7U_U	P7S_UW P7S_UU
PSPEC_U07	prowadzić zajęcia w grupie zróżnicowanej, indywidualizować zadania, dostosowywać metody i treści do potrzeb i możliwości uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, oraz wykorzystywać zasady i metody indywidualnego projektowania zajęć;	P7U_U	P7S_UW
PSPEC_U08	wdrażać efektywne programy zwiększające umiejętności poznawcze i kompetencje społeczne uczniów oraz programy poprawiające integrację rówieśniczą uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;	P7U_U	P7S_UW
PSPEC_U09	pracować w zespole, pełniąc różne role, podejmować i wyznaczać zadania, współpracować z innymi nauczycielami, specjalistami, rodzicami i opiekunami uczniów;	P7U_U	P7S_UO
PSPEC_U10	analizować własne działania pedagogiczne, dydaktyczne, wychowawcze, opiekuńcze i rehabilitacyjne, wskazywać obszary wymagające modyfikacji, eksperymentowania i wdrażania działań innowacyjnych;	P7U_U	P7S_UU
PSPEC_U11	projektować i prowadzić zajęcia oraz dokonywać ich ewaluacji – zgodnie z wybranym zakresem pedagogiki specjalnej;	P7U_U	P7S_UW P7S_UU
PSPEC_U12	poprawnie posługiwać się językiem polskim oraz poprawnie i adekwatnie do wieku uczniów posługiwać się specjalistyczną terminologią;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK
PSPEC_U13	posługiwać się aparatem mowy zgodnie z zasadami emisji głosu;	P7U_U	P7S_UK
PSPEC_U14	udzielać pierwszej pomocy;	P7U_U	P7S_UW
PSPEC_U15	współpracować z członkami zespołów badawczych na każdym etapie projektowania i realizacji badań naukowych;	P7U_U	P7S_UO
PSPEC_U16	samodzielnie rozwijać wiedzę oraz umiejętności pedagogiczne z wykorzystaniem różnych źródeł, w tym obcojęzycznych, i technologii;	P7U_U	P7S_UW P7S_UU
PSPEC_U17	twórczo korzystać z teorii dotyczących rozwoju człowieka, socjalizacji, wychowania, nauczania-uczenia się oraz krytycznie je oceniać;	P7U_U	P7S_UW
PSPEC_U18*	adekwatnie dobierać, tworzyć i dostosowywać do zróżnicowanych potrzeb uczniów materiały i środki, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz metody pracy w celu samodzielnego projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogicznych, dydaktycznych,	P7U_U	P7S_UO

	wychowawczych i opiekuńczych;		
PSPEC_U19*	projektować i realizować programy nauczania z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów;	P7U_U	P7S_UO
PSPEC_U20*	projektować i realizować programy wychowawczo-profilaktyczne w zakresie treści i działań wychowawczych i profilaktycznych skierowanych do uczniów, ich rodziców lub opiekunów i nauczycieli;	P7U_U	P7S_UO
PSPEC_U21*	posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ), co pozwala na sprawne porozumiewanie się oraz wykorzystywanie specjalistycznej terminologii z zakresu pedagogiki specjalnej, natomiast w drugim - na poziomie ESOKJ A1	P7U_U	P7S_UK
zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH absolwent jest gotów do:			
PSPEC_K01	posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka;	P7U_K	P7S_KR
PSPEC_K02	budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami i opiekunami uczniów, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej;	P7U_K	P7S_KK
PSPEC_K03	komunikowania się i współpracy z otoczeniem oraz aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania edukacyjne, rehabilitacyjne, terapeutyczne i resocjalizacyjne;	P7U_K	P7S_KO
PSPEC_K04	porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią;	P7U_K	P7S_KK
PSPEC_K05	rozpoznawania specyfiki środowiska lokalnego i regionalnego oraz ich wpływu na funkcjonowanie uczniów, a także podejmowania współpracy na rzecz dobra uczniów i tych środowisk;	P7U_K	P7S_KK
PSPEC_K06	działania na rzecz poprawy jakości działania przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty;	P7U_K	P7S_KO
PSPEC_K07	pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami uczniów i innymi członkami społeczności szkolnej i lokalnej;	P7U_K	P7S_KK P7S_KO
PSPEC_K08	doceniania tradycji i dorobku badań naukowych w zakresie pedagogiki specjalnej oraz ich kontynuacji i poszerzania o nowe obszary i procedury badawcze;	P7U_K	P7S_KK

PSPEC_K09*	podejmowania decyzji związanych z organizacją procesu kształcenia w edukacji włączającej;	P7U_K	P7S_KO
PSPEC_K10*	rozwoju indywidualnej przedsiębiorczości.	P7U_K	P7S_KO
PSPEC_K11*	dokonyje krytycznej oceny posiadanej wiedzy, a także rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie	P7U_K	P7S_KR

12. **ZAJĘCIA WRAZ Z PRZYPISANYMI DO NICH PUNKTAMI ECTS, EFEKTAMI UCZENIA SIĘ I TREŚCIAMI PROGRAMOWYMI:**

Przedmioty		Minimalna liczba punktów ECTS	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się na kierunku
PRZEDMIOTY KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO:				
1	Język obcy B2 +	14	<p><u>Treści leksykalne:</u> Zagadnienia występujące w ogólnodostępnych i stosowanych na zajęciach podręcznikach na poziomie B2 i C1 (np. uniwersytet, przedmiot studiów, wykształcenie, praca, media, technologie, środowisko, zdrowie, żywienie, sport, czas wolny, edukacja, zakupy, podróżowanie, społeczeństwo, kultura, zjawiska społeczne). Słownictwo specjalistyczne właściwe dla kierunku studiów. Zwroty i wyrażenia przydatne podczas dyskusji, omawiania danych i prowadzenia prezentacji.</p> <p><u>Treści gramatyczne:</u> Zgodne z sylabusem podręczników przewidzianych dla poziomu B2 i C1 dla danego języka i zgodne z wymaganiami Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy</p> <p><u>Funkcje językowe:</u></p>	PSPEC_W23* PSPEC_U21* PSPEC_K11*

			Zgodne z sylabusem podręczników dla poziomu B2 i C1 pozwalające studentom na porozumiewanie się w języku obcym, branie udziału w dyskusjach, wyrażanie emocji oraz wyrażanie swoich opinii, argumentowanie i formułowanie swojego punktu widzenia w formie ustnej i pisemnej, dokonywanie prezentacji, omawianie danych, wykonywanie streszczeń publikacji specjalistycznych właściwych dla studiowanego kierunku. Elementy tłumaczenia.	
2	Język obcy A1	7	<p><u>Treści leksykalne:</u> Zagadnienia występujące w ogólnodostępnych i stosowanych na zajęciach podręcznikach na poziomie A1 (np. dom, zakupy, czas wolny, praca, podróżowanie).</p> <p><u>Treści gramatyczne:</u> Zgodne z sylabusem podręczników przewidzianych dla poziomu A1 dla danego języka i zgodne z wymaganiami Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy.</p> <p><u>Funkcje językowe:</u> Zgodne z sylabusem podręczników dla poziomu A1, pozwalające na tworzenie prostych, potocznych wypowiedzi na tematy związane z konkretnymi potrzebami życia codziennego, przedstawienie się i innych osób, prowadzenie prostych konwersacji, opisywanie przedmiotów i ludzi, podstawowe zwroty grzecznościowe, prośby.</p>	PSPEC_W23* PSPEC_U21* PSPEC_K11*
3	Ochrona własności przemysłowej i prawa autorskiego	0,5	Źródła prawa na dobrach niematerialnych. Zakres przedmiotowy prawa autorskiego. Zakres podmiotowy prawa autorskiego. Domena publiczna. Odpowiedzialność prawna za naruszenie prawa autorskiego. Umowa o przekazanie praw autorskich. Prawo własności przemysłowej. Ochrona własności przemysłowej. Bazy danych. Zwalczanie nieuczciwej konkurencji.	PSPEC_W16 PSPEC_U02 PSPEC_K01
4	Przedsiębiorczość	0,5	Podstawowe pojęcia związane z przedsiębiorczością. Cechy przedsiębiorcy. Determinanty przedsiębiorczości. Innowacje jako źródło przedsiębiorczości. Zakładanie przedsiębiorstw. Przedsiębiorczość w Polsce – dane statystyczne. Narzędzia wspierające przedsiębiorczość. Instytucje gospodarki rynkowej. Racjonalne gospodarowanie. Specyfika MSP w Polsce.	PSPEC_W20* PSPEC_W22* PSPEC_U09 PSPEC_K01 PSPEC_K10*
Przedmioty z dziedziny nauk humanistycznych:				
5	Podstawy filozofii	3	Źródła filozofii. Problem stałości i zmiany (Parmenides i Heraklit). Czas i	PSPEC_W01

			<p>wieczność. Idealizm a materializm. Monizm i dualizm. Problem psychofizyczny. Pojęcie wolności. Wolność a determinizm. Problem źródeł i granic poznania. Racjonalizm a empiryzm. Sceptycyzm. Problem prawdy. Najważniejsze stanowiska etyczne: intelektualizm etyczny, eudajmonizm, doktryna złotego środka, hedonizm, utylitaryzm, relatywizm etyczny. Filozofia presokratyków. Racjonalizm sokratejski. Idealizm obiektywny Platona. Filozofia społeczna. Realizm umiarkowany Arystotelesa a realizm tomistyczny. Historiozofia Augustyna Aureliusza. Filozofia Odrodzenia. Antropocentryzm i relatywizm etyczny M. Montaigne. Empiryzm F. Bacona. Dualizm kartezjański. Rozumienie <i>Cogito ergo sum</i>. B. Pascal: Antynomie ludzkiej egzystencji. Etyka deontologiczna I. Kanta. Koncepcja kultury wg F. Nietzsche. Soren Kierkegaard jako prekursor egzystencjalizmu. Wpływ filozofii na współczesną pedagogikę. Filozofia dialogu a filozofia edukacji w ujęciu J. Tischnera i M. Bubera.</p>	<p>PSPEC_W02 PSPEC_U02 PSPEC_K02</p>
6	Etyka zawodu nauczyciela	3	<p>Etyka zawodowa a deontologia zawodu. Pedagog i nauczyciel jako zawodu zaufania publicznego – aspekt prawny, etyczny, społeczny. Status i rola nauczyciela jako funkcjonariusza publicznego. Zobowiązania etyczne w zawodzie pedagoga i nauczyciela – odpowiedzialność społeczna pedagoga. Specyfika zawodowych funkcji pedagoga – pedagog: wychowawca, opiekun, badacz, doradca, menadżer . Specyfika zawodowych funkcji nauczyciela – nauczyciel: dydaktyk, wychowawca. Wartości i cnoty budujące etos zawodu pedagoga. Przywary niszczące etos zawodu pedagoga i nauczyciela. Edukacja etyczna w pedagogice: teorie pedagogiczne – cele wychowania – wartościowanie – kształtowanie postaw moralnych. Pedagog i nauczyciel wobec wyzwań współczesności. Próba wypracowania wzoru osobowego pedagoga i jego krytyczna analiza.</p>	<p>PSPEC_W01 PSPEC_W08 PSPEC_U10 PSPEC_K01 PSPEC_K02</p>
7	Podstawy logiki	3	<p>Logika praktyczna. Semiotyka i jej podstawowe pojęcia. Syntaktyka, semantyka i pragmatyka. Język naturalny jako system znaków i jego charakterystyka. Pojęcie nazwy. Desygnat i zakres nazwy. Stosunki między zakresami nazw. Rodzaje definicji. Warunki poprawności definicji. Definicja realna i nominalna. Zdania analityczne i syntetyczne. Pytania i odpowiedzi. Błędy logiczno-językowe. Podstawowe reguły dyskusowania. Erystyka. Nielojalne fortele erystyczne. Ładunek emocjonalny wyrażen językowych a perswazyjna funkcja języka; definicje perswazyjne. Różne rodzaje rozumowań: dedukcja, indukcja, rozumowanie przez analogię i</p>	<p>PSPEC_W14 PSPEC_W13 PSPEC_U09 PSPEC_U12 PSPEC_K04</p>

			rozumowanie statystyczne. Główne błędy w rozumowaniu i definiowaniu. Pojęcie wynikania logicznego i sprawdzanie poprawności rozumowań.	
8	Podstawy socjologii	3	Socjologia jako dyscyplina naukowa. Socjologia i współczesne procesy społeczne oraz społeczne mechanizmy kierujące zachowaniem człowieka. Socjalizacja: etapy, rodzaje, funkcje. Różnice między socjalizacją a wychowaniem. Rola społeczna: prawa i obowiązki roli, funkcje społeczne, rodzaje, wewnętrzna stratyfikacja, mechanizmy różnicujące podejście do roli społecznej. Socjologiczne ujęcie kultury, kultura masowa: definicje, typy, cechy konstytutywne.	PSPEC_W01 PSPEC_W02 PSPEC_W03 PSPEC_U02 PSPEC_U06 PSPEC_K03
Przedmiot do wyboru w zakresie wsparcia w procesie uczenia się **				
9	Podstawy studiowania	2	Organizacja Uczelni, organizacja roku akademickiego. Prawa i obowiązki studenta w świetle zewnętrznych i wewnętrznych aktów prawnych. Vademecum studenta – Wirtualny Dziekanat, plany zajęć, grupy, wnioski, podania, pisma. Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia. Działalność społeczna Uczelni – koła naukowe, samorząd studentów. Asystencja naukowa. Portfolio studenta.	PSPEC_W14 PSPEC_U09 PSPEC_K01
	Higiena psychiczna i radzenie sobie ze stresem		Istota stresu i przebieg reakcji stresowej. Przyczyny i następstwa stresu. Zachowanie higieny psychicznej. Odporność psychiczna i jej uwarunkowania. Zasoby odporności na stres. Radzenie sobie ze stresem. Sposoby i metody radzenia sobie ze stresem. Relaks. Wsparcie społeczne. Instytucje pomocowe. Komunikacja w sytuacjach stresujących.	PSPEC_W14 PSPEC_U09 PSPEC_K01
	Podstawy samokształcenia		Metapoznanie i świadomość własnego stylu uczenia się. Teorie metapoznania, testy stylów uczenia się, autorefleksja. Ustalanie celów i planowanie nauki. SMART, OKR, semestralne i tygodniowe mapy celów. Techniki efektywnego uczenia się: mnemotechniki, metoda Feynmana, spaced repetition, mapy myśli. Zarządzanie czasem i energią. Pomodoro, time-boxing, higiena poznawcza, praca głęboka vs. płytka. Krytyczna analiza źródeł i praca z informacją. CRAAP test, fact-checking, cyfrowa higiena informacyjna. Samomotywacja i regulacja emocji w procesie uczenia. Teoria autodeterminacji, techniki przeciwdziałania prokrastynacji. Ewaluacja postępów i uczenie się z błędów. Dziennik refleksyjny, feedback 360°, growth mindset.	PSPEC_W14 PSPEC_U09 PSPEC_K01

	Akademicka jakość kształcenia		Jakość kształcenia – pojęcie, rozumienie, konteksty. Rozwój edukacji a jakość kształcenia. Sposoby podnoszenia jakości kształcenia w uczelniach wyższych. Znaczenie Polskiej Komisji Akredytacyjnej dla podnoszenia jakości kształcenia. Znaczenie udziału studentów w podnoszeniu jakości kształcenia. Procedury jakościowe jako element podnoszenia jakości kształcenia. Perspektywy rozwoju jakościowej edukacji i skutki niedotrzymywania standardów jakości kształcenia.	PSPEC_W14 PSPEC_U09 PSPEC_K01
B. PRZYGOTOWANIE PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNE				
B.1. Ogólne przygotowanie psychologiczne				
1	Psychologia ogólna	3	Przedmiot i źródła współczesnej psychologii. Biologiczne mechanizmy regulacji czynności i procesów psychicznych. Główne nurty teoretyczne współczesnej psychologii. Temperament. Inteligencja. Procesy percepcyjne, wrażenia i spostrzeżenia. Myślenie, wyobrażenia i rozwiązywanie problemów. Uczenie się i pamięć. Procesy emocjonalne i motywacyjne. Osobowość.	PSPEC_W01 PSPEC_W05 PSPEC_U05 PSPEC_U06 PSPEC_K05 PSPEC_K07
2	Psychologia rozwojowa	3	Psychologia rozwojowa – przedmiot badań. Zmiany rozwojowe w poszczególnych okresach życia człowieka. Czynniki i koncepcje rozwoju psychicznego. Periodyzacja rozwoju. Stymulacja i zaburzenia rozwoju.	PSPEC_W02 PSPEC_U05 PSPEC_U06 PSPEC_K06 PSPEC_K07
3	Psychologia społeczna	3	Psychologia społeczna – przedmiot badań. Spostrzeganie społeczne – spostrzeganie siebie i innych. Postawy społeczne, kształtowanie i modyfikacja postaw. Grupy społeczne i mechanizmy wywierania wpływu grupowego. Relacje interpersonalne. Metodologia badań w psychologii społecznej.	PSPEC_W01 PSPEC_W02 PSPEC_U02 PSPEC_U05 PSPEC_U06 PSPEC_K06 PSPEC_K07
4	Psychologia kliniczna	3	Psychologia kliniczna, jako dziedzina wiedzy i praktyki. Podstawy teoretyczne psychologii klinicznej: podejście patogenetyczne i salutogenetyczne. Rozwój psychomotoryczny: harmonijny i nieharmonijny, zaburzenia globalne, parcjalne i fragmentaryczne. Zaburzenia rozwoju psychoruchowego u dzieci. Patomechanizmy zaburzeń. Dysfunkcje intelektualne. Zaburzenia mowy u dzieci. Autyzm wczesnodziecięcy. Zespół nadpobudliwości psychoruchowej u dzieci. Zachowania suicydalne u dzieci i młodzieży. Uzależnienia behawioralne.	PSPEC_W03 PSPEC_W05 PSPEC_U05 PSPEC_U06 PSPEC_K04 PSPEC_K07

			Złe traktowanie dzieci (bullying-mobbing). Zachowania suicydalne. Dziecko w stresie. Programy terapeutyczne, pomocowe, grupy wsparcia, psychoedukacja.	
B.2. Ogólne przygotowanie pedagogiczne				
1	Pedagogika ogólna	2	Pedagogika ogólna i jej miejsce w systemie nauk. Struktura pojęć pedagogicznych. Subdyscypliny pedagogiczne – pedagogiki szczegółowe. Sieć pojęć wychowania. Style wychowania. Działalność wychowawcza i podstawowe instytucje wychowawcze. Nauczyciel – rozwój zawodowy, dylematy, wyzwania. Wartości w wychowaniu. Pozytywizm. Personalizm pedagogiczny. Pedagogika Nowego Wychowania. Postmodernizm w pedagogice. Pedagogika międzykulturowa. Współczesne kierunki pedagogiczne. Refleksja pedagogiczna wobec przyszłości pedagogicznej.	PSPEC_W01 PSPEC_W02 PSPEC_U05 PSPEC_U06 PSPEC_K08
2	Teoria wychowania	2	Pojęcie wychowania i jego cechy, pojęcie sytuacji wychowawczej, pojęcie struktury oddziaływań wychowawczych. Podstawowe problemy współczesnej teorii wychowania. Typologiczne ujęcia i systematyzacja teoretycznych stanowisk teorii wychowania: paradygmaty, orientacje, koncepcje wychowania. Podmiotowość i podmiot w tradycji humanistycznej i interpretacjach współczesnych. Metody i techniki oddziaływań wychowawczych i warunki ich skuteczności. Dysfunkcjonalność oddziaływań wychowawczych – błędy wychowawcze i formy pseudowychowania.	PSPEC_W01 PSPEC_W02 PSPEC_W09 PSPEC_U02 PSPEC_U17 PSPEC_K02
3	Pedagogika społeczna	2	Pedagogika społeczna i jej miejsce wśród nauk pedagogicznych; Geneza i rozwój pedagogiki społecznej w Polsce; Geneza i rozwój pedagogiki społecznej na świecie; Wsparcie społeczne w pracy socjalnej; Rodzina jako podstawowe środowisko wychowawcze; Nowe tendencje w życiu małżeńsko-rodzinnym; Poradnictwo w teorii i praktyce; Przemoc wobec dziecka w rodzinie; Ubóstwo jako zjawisko społeczne; Bezdomność - obraz zjawiska i ludzi bezdomnych; Młodzież w kręgu nowych uzależnień; <i>Mieć czy być?</i> Dzieci w dobie nadkonsumpcji jako wyzwanie dla pedagogów; Zagrożenia społeczno-wychowawcze młodych ludzi; Środowisko społeczno-wychowawcze szkoły - wybrane kwestie; Nietolerancja jako mechanizm zagrożenia ładu społecznego.	PSPEC_W01 PSPEC_W02 PSPEC_U01 PSPEC_U02 PSPEC_K05
4	Dydaktyka ogólna	2	Dydaktyka jako subdyscyplina pedagogiczna. Przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki. Szkoła jako instytucja wspomagająca rozwój jednostki i społeczeństwa. Współczesne koncepcje nauczania. Proces kształcenia: cele, program i treści kształcenia, zasady dydaktyki, metody	PSPEC_W01 PSPEC_U06 PSPEC_U07 PSPEC_K06

			nauczania-uczenia się, formy organizacyjne, środki dydaktyczne. Organizacja procesu kształcenia i pracy uczniów. Planowanie pracy dydaktyczno-wychowawczej. Klasa szkolna jako środowisko edukacyjne. Style kierowania klasą. Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych: uczeń zdolny i opóźniony w nauce szkolnej. Diagnoza, kontrola i ocena osiągnięć szkolnych uczniów. Osobowość i zawód nauczyciela.	
5	Działania profilaktyczne w placówkach oświatowych i warsztat pracy pedagoga resocjalizacyjnego	1	Podstawy prawne profilaktyki w placówkach oświatowych. Zadania pedagoga i pedagoga resocjalizacyjnego w placówkach oświatowych. Współczesne problemy dzieci, młodzieży i dorosłych w obszarze pracy pedagoga. Zasady konstruowania warsztatu profilaktycznego. Wielostronna analiza potrzeb jako podstawa konstruowania adekwatnych działań.	PSPEC_W12 PSPEC_W14 PSPEC_W20* PSPEC_U18* PSPEC_U20* PSPEC_K03 PSPEC_K04
6	Doradztwo edukacyjno-zawodowe	1	Podstawowe pojęcia z zakresu doradztwa zawodowego. Wybrane teorie rozwoju zawodowego. Typologia młodzieży wybierającej zawód. Preferencje i zainteresowania zawodowe. Strategie podejmowania decyzje edukacyjno-zawodowych. Planowanie ścieżki edukacyjnej. System poradnictwa zawodowego w Polsce. Poradnictwo zawodowe indywidualne i grupowe.	PSPEC_W02 PSPEC_W18* PSPEC_U07 PSPEC_K05
7	Pedeutologia	2	Pedeutologia jako subdyscyplina pedagogiczna. Polska myśl pedeutologiczna w XX wieku. Koncepcje kształcenia nauczycieli. Kompetencje i kwalifikacje zawodowe nauczyciela. Rozwój zawodowy nauczyciela i jego uwarunkowania. Nauczyciel w relacjach podmiotowych i dialogu edukacyjnym. Partnerskie relacje nauczyciela z rodzicami. Moralny wymiar zawodu nauczyciela.	PSPEC_W02 PSPEC_W09 PSPEC_W11 PSPEC_U05 PSPEC_U10 PSPEC_U11 PSPEC_K01 PSPEC_K07

B.3. Praktyka zawodowa - informacja na końcu tabeli

C. KSZTAŁCENIE KIERUNKOWE

C.1. Przygotowanie merytoryczne

1	Podstawy anatomii	2	Budowa i podstawowe funkcje głównych układów i narządów organizmu. Wpływ czynników genetycznych i środowiskowych na pojawienie się chorób cywilizacyjnych. Etapy rozwoju ontogenetycznego człowieka. Zaburzenia funkcjonowania głównych układów i narządów organizmu w kontekście wpływu na rozwój organizmu.	PSPEC_W02 PSPEC_U01 PSPEC_K07
2	Podstawy genetyki	2	Znaczenie genetyki dla rozwoju człowieka. Choroby i zespoły o podłożu	PSPEC_W02

			genetycznym i metabolicznym. Czynniki genetyczne zakłócające proces rozwoju. Niepełnosprawność intelektualna w kontekście uwarunkowań genetycznych.	PSPEC_W05 PSPEC_U01 PSPEC_K03
3	Gerontopedagogika	2	Powstanie i rozwój teorii i praktyki gerontopedagogiki jako subdyscypliny pedagogicznej. Przedmiot i zadania gerontopedagogiki. Sytuacja demograficzna w Polsce i na świecie oraz jej dynamika. Rozwój ontogenetyczny dorosłych; dorosłość jako kategoria gerontopedagogiczna. Polityka społeczna wobec ludzi starszych. Fazy życia i zadania rozwojowe dorosłych i ich uwarunkowania. Stan zdrowia i sprawność psychofizyczna osób starszych. Charakterystyka człowieka dorosłego i jego możliwości edukacyjnych; edukacja dorosłych wychowanie dorosłych. Problematyka edukacji ludzi starszych.	PSPEC_W02 PSPEC_W03 PSPEC_U06 PSPEC_U09 PSPEC_K03
4	Historia myśli pedagogicznej	2	Ideale wychowawcze i ich zmienność na przestrzeni dziejów. Historia instytucji edukacyjnych. Uniwersytety i ich rola w rozwoju kultury i nauki. Historyczna zmienność zadań edukacyjnych środowisk wychowawczych. Zawód nauczyciela w ciągu dziejów. Rozwój myśli pedagogicznej. Dzieje kształtowania się pedagogiki jako nauki – konteksty światowe i polskie. Historyczne źródła subdyscyplin pedagogicznych i realizacji idei w praktyce edukacyjnej.	PSPEC_W01 PSPEC_W02 PSPEC_W10 PSPEC_U02 PSPEC_K08
5	Pedagogika specjalna	3	Pojęcia, cele, zadania, zasady i zakres pedagogiki specjalnej; tradycyjne i współczesne tendencje w pedagogice specjalnej; skala i dynamika zjawiska niepełnosprawności w Polsce i na świecie; wspólne i swoiste problemy osób z różnymi niepełnosprawnościami; podmiotowość, autonomia, samostanowienie, jakość życia i godność osób z niepełnosprawnością we współczesnym społeczeństwie; postawy społeczne wobec osób z niepełnosprawnością; kształcenie pedagogów specjalnych.	PSPEC_W03 PSPEC_W04 PSPEC_W10 PSPEC_U01 PSPEC_U02 PSPEC_K03
6	Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania człowieka	2	Biologiczne i medyczne podstawy rozwoju oraz funkcjonowania człowieka w kontekście prawidłowości i nieprawidłowości rozwojowych.	PSPEC_W03 PSPEC_U02 PSPEC_K07
7	Podstawy neurodydaktyki	2	Podstawowe pojęcia z zakresu neurodydaktyki. Proces uczenia się w świetle neuronauki. Neurodydaktyka a neuropedagogika. Proces uczenia się i nauczania w świetle neurodydaktyki. Nowe technologie i ich wpływ na uczenie się.	PSPEC_W02 PSPEC_W03 PSPEC_U01 PSPEC_U17 PSPEC_K03

8	Alternatywne i wspomagające metody komunikacji	2	Komunikacja alternatywna i wspomagająca - definicja, terminologia, klasyfikacja.. Wybrane metody i formy komunikacji alternatywnej. Stosowanie systemów komunikacji alternatywnej i wspomagającej u dzieci i młodzieży z zaburzeniami porozumiewania się. Wprowadzenie do świata Głuchych – nazewnictwo, zwyczaje. Różnice i podobieństwa PJM a SJM. Znaki daktylograficzne: alfabet palcowy, liczebniki, tematyczne: szkoła, lekarz, droga, praca, czynności. Prowadzenie dialogu. Język migowy,	PSPEC_W05 PSPEC_W14 PSPEC_U04 PSPEC_U08 PSPEC_K03 PSPEC_K05
9	Osoba z niepełnosprawnością- opieka, terapia i wsparcie	1	Niepełnosprawność – definicje, koncepcje, modele. Tradycyjne i współczesne kierunki badań nad niepełnosprawnością oraz ich historyczne i społeczne uwarunkowania. Ujęcie fenomenu niepełnosprawności w kontekście wyjaśnień i koncepcji zarówno nauk humanistycznych, społecznych, jak i medycznych. Pozytywny paradygmat niepełnosprawności-koncepcje, badania nad dobrostanem osoby z niepełnosprawnością. Formy wsparcia osób z niepełnosprawnościami. Koncepcje niepełnosprawności i wynikające z nich potrzeby działań w opiece, rehabilitacji i terapii osób z niepełnosprawnościami.	PSPEC_W03 PSPEC_W05 PSPEC_U05 PSPEC_K08
10	Podstawy edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej	2	Przedmiot, cele i zadania pedagogiki przedszkolnej. Biopsychiczne podstawy wychowania przedszkolnego. Przygotowanie dziecka do podjęcia nauki w szkole. Organizacja środowiska przedszkolnego. Formy organizacyjne pracy wychowawczej z dziećmi w wieku przedszkolnym. Metody pracy dydaktyczno-wychowawczej w przedszkolu. Planowanie pracy dydaktyczno-wychowawczej w przedszkolu. Nauczyciel wychowania przedszkolnego. Pedagogika wczesnoszkolna jako nauka - jej cele, zadania i funkcje. Uwarunkowania procesu uczenia się. Podstawy organizacyjne kształcenia zintegrowanego w edukacji wczesnoszkolnej. Formy organizacyjne aktywności edukacyjnej uczniów. Metody pracy dydaktyczno-wychowawczej w klasach I-III. Znaczenie środków dydaktycznych w edukacji wczesnoszkolnej. Planowanie zajęć edukacji wczesnoszkolnej. Ocena opisowa postępów dziecka w zintegrowanym systemie pracy klas początkowych. Kompetencje nauczyciela klas początkowych.	PSPEC_W02 PSPEC_W05 PSPEC_U05 PSPEC_U17 PSPEC_K02 PSPEC_K06
11	Pedagogika szkolna	2	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z problematyką dotyczącą pedagogiki szkolnej w ujęciu metodycznym oraz ze specjalistycznymi narzędziami, takimi jak Indywidualne Programy Terapeutyczno-	PSPEC_W09 PSPEC_W18* PSPEC_U09

			Edukacyjne, Wielospecjalistyczne Oceny Poziomu Funkcjonowania Ucznia oraz dzienniki terapeutyczne i pedagogiczno-psychologiczne. Zajęcia mają na celu przekazanie informacji dotyczącej założeń pracy szkoły oraz zasad tworzenia i realizacji programów profilaktycznych, edukacyjnych, wychowawczych czy terapeutycznych, a także prowadzenia dokumentacji szkolnej. Podczas zajęć studenci zostaną także uwrażliwieni na poszanowanie praw człowieka oraz potrzeby współczesnego świata w kontekście pedagogiki szkolnej. Ponadto, w ramach przedmiotu będą mieli okazję wdrożyć się w praktyczne zastosowanie zdobytej wiedzy z zakresu pedagogiki szkolnej. Dzięki temu będą mogli lepiej zrozumieć i efektywniej wspierać uczniów w ich rozwoju oraz pracy nad ewentualnymi trudnościami edukacyjnymi czy emocjonalnymi.	PSPEC_U18* PSPEC_K03 PSPEC_K07
12	Pedagogika resocjalizacyjna	4	Historia rozwoju praktyki resocjalizacyjnej. Przedmiot, cele, zadania, funkcje, zakres oraz podstawowa terminologia pedagogiki resocjalizacyjnej. Interdyscyplinarność pedagogiki resocjalizacyjnej. Oblicza współczesnej resocjalizacji. Resocjalizacja jako kreująca działalność wychowawcza.	PSPEC_W01 PSPEC_W03 PSPEC_W08 PSPEC_U01 PSPEC_U02 PSPEC_U06 PSPEC_K01 PSPEC_K03
13	Podstawy psychiatrii	2	Pojęcie z zakresu psychiatrii. Objawy chorób psychicznych i uzależnień. Klasyfikacje zaburzeń psychicznych. Ocena stanu psychicznego człowieka. Diagnostyka i terapia najczęstszych zaburzeń psychicznych. Zagadnienia etyczne i prawne w opiece psychiatrycznej.	PSPEC_W03 PSPEC_W05 PSPEC_U01 PSPEC_U02 PSPEC_K07
14	Warsztaty komunikacji interpersonalnej w pedagogice specjalnej	1	Proces komunikowania się. Style komunikacyjne i metody poprawnej komunikacji interpersonalnej. Problematyka asertywności. Zakłócenia w procesie komunikacji. Specyfika komunikacji w pedagogice specjalnej. Złożoność uwarunkowań komunikacji interpersonalnej w pedagogice specjalnej.	PSPEC_W14 PSPEC_U09 PSPEC_K03 PSPEC_K04
15	Poradnictwo pedagogiczne w pedagogice specjalnej	1	Założenia teoretyczne i przedmiot zainteresowań poradnictwa pedagogicznego. Czynności poradnicze - funkcje i strategie, metody i techniki. Specjalne potrzeby i niepełnosprawność jako obszary pracy poradniczej. Cechy osobowe i kompetencje doradcy. Zadania pedagoga specjalnego. Instytucje pomocowe w obszarze poradnictwa	PSPEC_W09 PSPEC_U06 PSPEC_U02 PSPEC_K07

			pedagogicznego. Rozmowa doradcza jako indywidualna metoda pracy w poradnictwie. Poradnictwo dydaktyczno- wychowawcze oraz poradnictwo zawodowe – założenia i obszary działania.	
16	Polityka społeczna wobec osób z niepełnosprawnością i nieprzystosowanych społecznie	2	Podstawowe pojęcia z zakresu polityki społecznej wobec osób z niepełnosprawnością i nieprzystosowanych społecznie. Obszary polityki społecznej. Ochrona socjalna. Europejska strategia w kontekście problematyki niepełnosprawności i wykluczenia społecznego. Postawy społeczne oraz ich uwarunkowania wobec osób z niepełnosprawnością i nieprzystosowanych społecznie. Kształcenie i szkolenie osób nieprzystosowanych społecznie. Aktywizacja zawodowa. Edukacja włączająca. Zatrudnianie osób z niepełnosprawnością. Polityka wsparcia rodzin z osobami z niepełnosprawnością	PSPEC_W05 PSPEC_W08 PSPEC_U06 PSPEC_U17 PSPEC_K04
17	Podstawy logopedii w pedagogice specjalnej	2	Logopedia- nauka, zadania, koncepcje. Zaburzenia komunikacji językowe. Klasyfikacja i charakterystyka zaburzeń mowy. Wady wymowy i ich rodzaje, wykrywanie wad wymowy przez nauczycieli. Profilaktyka logopedyczna.	PSPEC_W13 PSPEC_U12 PSPEC_U13 PSPEC_K02 PSPEC_K07
18	Suicydologia	1	Zachowanie suicydalne, klasyfikacja, podstawowe pojęcia zachowań suicydalnych. Podłoże zachowań suicydalnych. Główne tendencje w readaptacji społecznej w ujęciu historycznym. Czynniki społeczne samobójstw. Czynniki ekonomiczne samobójstw. Odpowiedzialność karna osób, które przyczyniły się do zjawiska samobójstwa. Moda i wpływy społeczne na zachowania samobójcze. Kryminalistyczne uwarunkowania badania miejsca znalezienia zwłok.	PSPEC_W05 PSPEC_W15 PSPEC_W19* PSPEC_U01 PSPEC_U02 PSPEC_U14 PSPEC_K03
19	Patologie społeczne	1	Patologia społeczna a dewiacja. Interpretacja terminów na gruncie różnych dyscyplin nauk. Anomia społeczna, zmiana systemowa i kulturowa a zjawiska patologii społecznej. Przeciwdziałanie przestępczości; sankcje karne, prewencja, resocjalizacja. Uzależnienia: hazard, narkomania. Przesłpstwa seksualne. Alkoholizm. Przesłpstwa seksualne dzieci i wobec dzieci. Prostytucja. Handel ludźmi: skala, przeciwdziałanie. Samobójstwa. Przemoc domowa/przemoc w rodzinie; uwarunkowania i rodzaje przemocy, sprawcy i ofiary. Korupcja jako przejaw patologii instytucji; uwarunkowania kulturowe i systemowe. Mobbing w środowisku pracy.	PSPEC_W03 PSPEC_W04 PSPEC_U01 PSPEC_K04
20	Podstawy edukacji międzykulturowej	1	Definiowanie pojęć z zakresu edukacji wielokulturowa i edukacja międzykulturowej. Tożsamość kulturowa: zbiorowości; grupowa i	PSPEC_W01 PSPEC_W03

			indywidualna. Analizy tożsamości kulturowej. Stratyfikacje społeczne grup kulturowych w społeczeństwie: mniejszość narodowa i mniejszość etniczna. Człowiek pogranicza. Typy pograniczy. Charakterystyka pojęć: autochton, dyfuzja kultur, symbioza kulturowa. Relacje społeczne a odmienność kulturowa, problematyka migracji i uchodźstwa – wyzwania edukacji międzykulturowej.	PSPEC_W05 PSPEC_U06 PSPEC_K05
21	Nowoczesne technologie w oddziaływaniach pedagogicznych	1	Licencjonowania oprogramowania. Licencje otwarte i zamknięte. Licencje a prawo autorskie. Publikowanie własnych utworów w serwisach edukacyjnych – sposoby licencjonowani, prawa majątkowe. Tablica interaktywna i jej wykorzystanie. Aplikacje wspomagające pracę. Bazy materiałów. Edukacyjne aplikacje mobilne. Edukacyjne aplikacje online. Zasady projektowania materiałów i ćwiczeń.	PSPEC_W09 PSPEC_W16 PSPEC_U18* PSPEC_U19* PSPEC_K03
22	Przetwarzanie danych osobowych w pracy pedagoga	1	Cel i podstawy przetwarzania danych osobowych w pracy pedagoga w różnych instytucjach. Rodzaje danych osobowych przetwarzanych przez pedagoga w różnych instytucjach. Zasady i procedury przetwarzania danych osobowych przez pedagoga. Bezpieczeństwo przetwarzania danych osobowych w pracy pedagoga. Obowiązki pedagoga związane z ochroną danych osobowych. Konsekwencje naruszeń przepisów dotyczących przetwarzania danych osobowych przez pedagoga. Współpraca z organem nadzorczym ds. ochrony danych osobowych w przypadku wątpliwości lub incydentów związanych z przetwarzaniem danych. Aktualne przepisy prawne regulujące przetwarzanie danych osobowych przez pedagoga. Procedury archiwizacji i przechowywania danych osobowych w pracy pedagoga. Szkolenia i doskonalenie zawodowe pedagoga w zakresie przetwarzania danych osobowych.	PSPEC_W08 PSPEC_U10 PSPEC_K01 PSPEC_K02
23	Prawo oświatowe i podstawy prawne pracy pedagoga specjalnego	1	Organizacja i funkcjonowanie systemu oświaty. Podstawy prawne prawa oświatowego, prawa człowieka, w tym praw dziecka. Prawo do nauki dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	PSPEC_W20* PSPEC_W21* PSPEC_U19* PSPEC_U10 PSPEC_K03 PSPEC_K09* PSPEC_K10*
24	Prawa osób z niepełnosprawnościami	1	Regulacje prawne dotyczącymi osób z niepełnosprawnościami w zakresie edukacji. Regulacje prawne dotyczącymi osób z niepełnosprawnościami w zakresie zatrudnienia. Regulacje prawne dotyczącymi osób z niepełnosprawnościami w zakresie prawa do zabezpieczenia socjalnego i	PSPEC_W20* PSPEC_W21* PSPEC_U19* PSPEC_U10

			opieki zdrowotnej.	PSPEC_K03 PSPEC_K06 PSPEC_K09*
25	Planowanie kariery i rozwoju zawodowego studenta	1	Podstawy teoretyczne planowania kariery zawodowej i rozwoju zawodowego. Planowanie własnej kariery zawodowej z uwzględnieniem własnego potencjału zawodowego oraz uwarunkowań rynku pracy.	PSPEC_W22* PSPEC_U16 PSPEC_K10*
26	Wykład monograficzny w języku obcym	1	Doskonalenie sprawności językowych, struktur, form gramatycznych i konstrukcji językowych poprzez słuchanie wykładów i pracę z obcojęzycznymi tekstami. Tematyka wykładu obejmuje zagadnienia związane z dziedziną nauki społeczne.	PSPEC_W01 PSPEC_U06 PSPEC_U21* PSPEC_K06
27	Terapia pedagogiczna	1	Podstawowa terminologia związana z metodyką terapii pedagogicznej. Zasady planowania i realizacji procesu dydaktyczno-wychowawczego w terapii pedagogicznej. Terapia pedagogiczna uczniów z parcjalnymi zaburzeniami rozwoju. Terapia pedagogiczna uczniów z globalnymi zaburzeniami rozwoju. Pojęcie trudności w uczeniu się. Najczęstsze przyczyny powstawania i rodzaje zaburzeń u dzieci. Zasady opracowywania programów terapeutycznych i sposoby ich realizacji.	PSPEC_W05 PSPEC_W11 PSPEC_U05 PSPEC_U16 PSPEC_K01
28	Arteterapia	2	Istota arteterapii i możliwości jej wykorzystania w resocjalizacji. Biblioterapia - technika swobodnych tekstów. Dramatoterapia. Muzykoterapia i muzyka w resocjalizacji oraz w pracy z osobami z niepełnosprawności. Plastykoterapia i jej formy w resocjalizacji w pracy z osobami z niepełnosprawnością. Choreoterapia.	PSPEC_W01 PSPEC_U06 PSPEC_U10 PSPEC_K07
29	Terapia schematów i Mindfulness w pracy pedagoga	2	Prekursorzy oraz główne założenia i teorie mindfulness a także terapii schematów w pracy resocjalizacyjnej. Redukcja Stresu poprzez mindfulness – możliwości wykorzystania w placówkach dla dzieci, młodzieży i dorosłych (z uwzględnieniem specjalnych potrzeb i zróżnicowanych grup). Terapia Poznawcza oparta na uważności oraz terapia dialektyczno-behawioralna (przydatność programów w różnych obszarach). Etapy treningu uważności oraz jego zastosowania praktyczne w pracy z dziećmi, młodzieżą i dorosłymi (przydatność profilaktyczna i wychowawcza). Źródła schematów, obszary schematów, mechanizm działania oraz nieadaptacyjne style radzenia sobie z trudnościami. Diagnoza w terapii schematów. Tryby i techniki w TS. Wykorzystanie elementów terapii schematów w pracy pedagogiczno- psychologicznej.	PSPEC_W02 PSPEC_W03 PSPEC_U07 PSPEC_U08 PSPEC_U20* PSPEC_K07
30	Biblioterapia	2	Biblioterapia jako metoda pracy z osobami z niepełnosprawnościami. Znaczenie literatury pięknej w procesie terapeutycznym. Rola	PSPEC_W03 PSPEC_U02

			biblioterapeuty w środowisku społecznym. Modele i programy biblioterapeutyczne. Rozwiązywanie trudności z wykorzystaniem biblioterapii.	PSPEC_U18* PSPEC_K03
C.2. Przygotowanie psychologiczne do pracy z dziećmi i uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi				
1	Praca metodą społeczności korekcyjnej i wychowanie zespołowe	3	Spółeczność psychokorekcyjna oraz jej znaczenie w pracy pedagogicznej. Idea wychowania zespołowego w procesie oddziaływań pedagogicznych. Praca metodą społeczności w różnych placówkach-analiza retrospektywna. Psychoterapie w psychokorekcji zaburzeń zachowania. Diagnoza trudności rodzinnych i planowanie pomocy. Dziecko i dorośli z zaburzeniami zachowania. Budowanie strategii korygującej. Praca z grupą i prowadzenie zajęć psychokorekcyjnych (w zróżnicowanych grupach). Rola wychowawcy i terapeuty w budowaniu adekwatnych interakcji. Instytucje świadczące pomoc, opiekę i wsparcie w pracy metodą społecznościową oraz w wychowaniu zespołowym.	PSPEC_W12 PSPEC_W14 PSPEC_W19* PSPEC_U09 PSPEC_U11 PSPEC_U18* PSPEC_K03 PSPEC_K04
2	Psychologia rozwojowo - wychowawcza dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	3	Proces rozwoju i wychowania, a specjalne potrzeby edukacyjne dzieci i młodzieży. Proces nauczania, a specjalne potrzeby edukacyjne. Psychologiczne aspekty trudności wychowawczych i trudności szkolnych. Strategie oddziaływań wychowawczych, a możliwości rozwojowe i zaburzenia rozwoju. Stymulacja rozwoju, pomoc i wsparcie w procesie wychowania.	PSPEC_W01 PSPEC_W02 PSPEC_W05 PSPEC_U05 PSPEC_U06 PSPEC_U17 PSPEC_K06 PSPEC_K07
3	Współczesne zagrożenia rozwoju dzieci, młodzieży i rodziny	3	Globalne i regionalne zjawiska i procesy generujące rozwój zagrożeń rozwojowych, dzieci, młodzieży i rodziny. Globalizacja, konsumpcjonizm, zagrożone środowisko naturalne, rewolucje kulturowo-społeczne a zjawisko społeczeństwo ryzyka. Mapa zagrożeń globalnych. Wpływ czynników geopolitycznych, demograficznych, ekonomicznych oraz militarnych na zagrożenia rozwojowe. Rola pedagogiki w kształtowaniu świadomości zagrożeń. (Anty)kultura i kryzys wychowania opartego na wartościach i współczesnej rodziny – zjawisko, zagrożenia, wyzwania. Walka z tradycją versus gender i konfliktowa ideologizacja życia publicznego. Podwójny wymiar zagrożeń. Zagrożenia psycho-zdrowotne rozwoju dzieci i młodzieży. Wpływ pandemii i postpandemii na rozwój dzieci i młodzieży. Rodzina i szkoła oraz wychowanie do wartości jako kluczowe czynniki ochronne w cywilizacji niezrównoważonego rozwoju. Cyberzagrożenia –	PSPEC_W01 PSPEC_W02 PSPEC_W06 PSPEC_W07 PSPEC_W12 PSPEC_U02 PSPEC_U03 PSPEC_U07 PSPEC_K01 PSPEC_K04 PSPEC_K07

			sieć jako obszar zagrożeń rozwojowych dzieci i młodzieży.	
4	Podstawy psychoprofilaktyki	1	Istota i czynniki w psychoprofilaktyki. Czynniki ryzyka: Sytuacyjne, rozwojowe, temperamentalne, osobowościowe. Diagnoza zachowań ryzykownych i narzędzia w niej stosowane. Psychoprofilaktyka w szkole i zasady skutecznych oddziaływań w szkole. Zasady konstruowania programów profilaktycznych. Diagnoza potrzeb szkoły w zakresie organizacji działań profilaktycznych. Diagnoza przyczyn zachowań problemowych. Konstruowanie programu. Ewaluacja oddziaływań profilaktycznych..	PSPEC_W05 PSPEC_W09 PSPEC_U20* PSPEC_U21* PSPEC_K01
5	Metody specjalne w pracy z osobami z niepełnosprawnościami	2	Pojęcie rewalidacji. Zasady pracy rewalidacyjnej. Umiejętność analizy opinii psychologiczno-pedagogicznej. Opracowanie Indywidualnego Programu Edukacyjno-Terapeutycznego (IPET). Metody pracy z osobami z niepełnosprawnościami: Metoda Ośrodków Pracy, Metoda Ruchu Rozwijającego, Programy Aktywności M. Ch. Knillów: Świadomość ciała, Kontakt, Komunikacja, Poranny Krąg, Naturoterapia, Stymulacja Bazalna, Arteterapia.	PSPEC_W05 PSPEC_W08 PSPEC_W09 PSPEC_U01 PSPEC_U02 PSPEC_U04 PSPEC_K02 PSPEC_K03
C.3. Przygotowanie pedagogiczne do pracy z dziećmi i uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi				
1	Podstawy rewalidacji indywidualnej	4	Rewalidacja-pojęcie, rodzaje, oddziaływanie –kierunki. Rewalidacja indywidualna dziecka a prawo oświatowe –aktualne rozporządzenia. Etyczne dylematy w rewalidacji dzieci niepełnosprawnych. Podstawowe zasady organizacji zajęć rewalidacji indywidualnej.	PSPEC_W01 PSPEC_W02 PSPEC_W10 PSPEC_U02 PSPEC_K08
2	Subdyscypliny pedagogiki specjalnej	4	Subdyscypliny pedagogiki specjalnej, ich specyfikę oraz przemiany związane z rozwojem wiedzy o osobach z niepełnosprawnością, o osobach niedostosowanych społecznie: surdopedagogika, - tyflop pedagogika, edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną, edukacja i terapia osób ze spektrum autyzmu, - pedagogika resocjalizacyjna, - pedagogika korekcyjna (terapia pedagogiczna), pedagogika leczniczo-terapeutyczna,- logopedia, - wczesna interwencja.	PSPEC_W04 PSPEC_U02 PSPEC_U04 PSPEC_K01
3	Prawne podstawy wspomagania rozwoju i kształcenia osób ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi	2	Struktura i podstawowe zasady funkcjonowania systemu edukacji w Polsce w zakresie dotyczącym osób wymagających specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych. Kategorie i pojęcia z zakresu prawa dotyczącego osób wymagających specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych.	PSPEC_W20* PSPEC_W21* PSPEC_U10 PSPEC_U19* PSPEC_K03 PSPEC_K09*

				PSPEC_K10*
4	Rodzina dziecka ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi	1	Zaburzenia rozwojowe: dysfunkcje intelektu, całościowe zaburzenia rozwoju, spektrum autyzmu, zaburzenia w uczeniu się, tiki, zaburzenia komunikacji. Współwystępowanie zaburzeń u dzieci. Niepełnosprawność na różnych etapach życia. Specyfika diagnozowania problemów dzieci z różnorodną niepełnosprawnością. Modele niepełnosprawności - przegląd typologii i klasyfikacji upośledzeń ze szczególnym uwzględnieniem współczesnych modeli klasyfikacyjnych. Subdyscypliny pedagogiki specjalnej. Człowiek niepełnosprawny intelektualnie w rodzinie. Charakterystyka możliwości psychospołecznych osób niepełnosprawnych intelektualnie. Trudności w przebiegu socjalizacji w środowisku rodzinnym. Możliwości wsparcia rewalidacyjnego dzieci i dorosłych z upośledzeniem umysłowym w rodzinie.	PSPEC_W01 PSPEC_W02 PSPEC_U02 PSPEC_K08
5	Doradztwo zawodowe dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	1	Uwarunkowania rozwoju zawodowego młodzieży szkolnej. Charakter doradztwa edukacyjno-zawodowego w pracy z uczniami ze specjalnych potrzebami edukacyjnymi. Mechanizmy podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych. Identyfikacja i interpretacja trudności uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w zakresie tworzenia drogi edukacyjno-zawodowej. Specyfika doradztwa edukacyjno-zawodowego uczniów ze specjalnymi potrzebami zawodowymi. Wsparcie szkół przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną w zakresie wspierania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Zagrożenia rozwoju zawodowego uczniów w okresie adolescencji	PSPEC_W09 PSPEC_W12 PSPEC_U07 PSPEC_K01
C.4. Przygotowanie pedagogiczne do pracy z osobami dorosłymi z niepełnosprawnościami				
1	Rehabilitacja i aktywizacja społeczna osób dorosłych z niepełnosprawnościami	4	Rehabilitacja społeczna – wybrane zagadnienia. Kompetencje społeczne i ich znaczenie w życiu człowieka. Formy pomocy specjalistycznej i instytucjonalnej w zakresie aktywności społecznej osób z niepełnosprawnością intelektualną. Idea inkluzji społecznej. Bariery psychospołeczne i ich likwidowanie – indywidualne programy działania. Elementy poradnictwa życiowego i egzystencjonalnego. Elastyczne formy zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami. Problem dyskryminacji osób z niepełnosprawnościami na rynku pracy – dyrektywy Unii Europejskiej.	PSPEC_W05 PSPEC_W08 PSPEC_U01 PSPEC_U06 PSPEC_K03
2	Rehabilitacja i aktywizacja zawodowa osób dorosłych z niepełnosprawnościami	4	Podstawy teoretyczne i praktyczne integracji osób z niepełnosprawnością. System rehabilitacji w Polsce. Ustawodawstwo w obszarze rehabilitacji zawodowej. Współczesne założenia polityki w obszarze zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób z	PSPEC_W02 PSPEC_W08 PSPEC_U10 PSPEC_U17

			niepełnosprawnością. Działalność instytucje w obszarze rehabilitacji zawodowej. Przeciwdziałania dyskryminacji osób z niepełnosprawnością w kontekście zatrudnienia. Działalność organizacje pozarządowych na rzecz wspierania osób z niepełnosprawnością na rynku pracy. Problematyka etyczna w procesie rehabilitacji społeczno-zawodowej.	PSPEC_K05
3	Współczesne problemy andragogiki specjalnej	4	Pojęcie andragogiki w literaturze przedmiotu. Dziedziny andragogiki. Przedmiot i zadania andragogiki. Subdyscypliny andragogiki. Andragogika specjalna – pojęcia, przedmiot badań, obszary cele i zadania. Powstanie i rozwój refleksji andrologicznej (w kontekście andragogiki specjalnej). Dorosłość i starość jako kategorie andragogiki specjalnej. Fazy życia i zadania rozwojowe dorosłych; Charakterystyka człowieka dorosłego. Osobowe i środowiskowe uwarunkowania funkcjonowania osób dorosłych i starszych z niepełnosprawnością. Instytucję i organizacje wspierające osób dorosłych i starszych z niepełnosprawnością - podstawy prawne, infrastruktura zakres działań. Środowisko rodzinne a wspieranie osób dorosłych i starszych z niepełnosprawnością: rola oraz zasady współpracy i wsparcia. Sytuacja zawodowa dorosłych z niepełnosprawnością – programy aktywizacji zawodowej.	PSPEC_W02 PSPEC_W08 PSPEC_U06 PSPEC_U10 PSPEC_K03
C.5. Dydaktyka specjalna				
1	Dydaktyka specjalna	8	Dydaktyka specjalna jako nauka teoretyczna i empiryczna. Klasyfikacja dydaktyki specjalnej na dydaktyki szczegółowe. Dydaktyka specjalna w kontekście porównawczym i interdyscyplinarnym. Koncepcje i systemy dydaktyczne kształcenia specjalnego. Organizacja procesu kształcenia dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Zasady, metody, proces kształcenia w aspekcie trudności związanych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi dzieci i uczniów z różnymi zaburzeniami rozwoju. Ewaluacja i efektywność podejmowanych działań edukacyjnych. Miejsce i rola dydaktyki specjalnej w szkolnictwie ogólnodostępnym.	PSPEC_W02 PSPEC_W04 PSPEC_W09 PSPEC_W11 PSPEC_U01 PSPEC_U02 PSPEC_U07 PSPEC_K01 PSPEC_K02 PSPEC_K07
C.6. Diagnostyka w pedagogice specjalnej				
1	Diagnostyka w pedagogice specjalnej	8	Cele, zasady i cechy diagnozy. Metody w identyfikowaniu zaburzeń rozwojowych, procedury badań diagnostycznych i eksperymentalnych w pedagogice specjalnej – analizy jakościowe i ilościowe. Wybrane metody oceny funkcjonowania edukacyjnego ucznia. Zasady konstruowania narzędzi diagnozy i interpretowania wyników. Diagnostyka opiekuńczo-wychowawcza, rehabilitacyjna, resocjalizacyjna i socjoterapeutyczna w	PSPEC_W03 PSPEC_W05 PSPEC_W09 PSPEC_U02 PSPEC_U04 PSPEC_K01

			pracy wybranych placówek i instytucji.	
C.7. Praktyka zawodowa - informacja na końcu tabeli				
D. EDUKACJA WŁĄCZAJĄCA				
D.1. Teorie edukacji integracyjnej i włączającej				
1	Wprowadzenie do teorii wykluczenia społecznego i edukacyjnego	3	Zjawisko wykluczenia społecznego. Wybrane teorie wykluczenia społecznego. Podstawy procesu wykluczenia. Przyczyny zagrożenia wykluczeniem społecznym. Obszary i symptomy wykluczenia społecznego i edukacyjnego. Rola szkoły w środowiskach defaworyzowanych. Konsekwencje wykluczenia edukacyjnego i społecznego. Polityka przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu w Polsce.	PSPEC_W01 PSPEC_W03 PSPEC_W05 PSPEC_W09 PSPEC_U01 PSPEC_U03 PSPEC_K02
2	Edukacja integracyjna i włączająca	3	Filozoficzne, w tym aksjonormatywne podstawy procesu inkluzji. Edukacja integracyjna ogólnodostępna- ujęcie terminologiczne. Indywidualne (specjalne) potrzeby rozwojowe i edukacyjne. Teoretyczne podstawy edukacji włączającej. Geneza edukacji włączającej w Polsce i na świecie. System edukacji włączającej w Polsce. Typy szkół i ich charakterystyka. Organizacja wsparcia edukacji włączającej. Kształcenie kadr dla edukacji włączającej.	PSPEC_W02 PSPEC_W09 PSPEC_W17* PSPEC_U05 PSPEC_U08 PSPEC_K01
3	Kompetencje i zadania pedagoga specjalnego w edukacji włączającej	2	Pedagog specjalny zawód czy profesja – poszukiwanie współczesnego modelu. Kompetencje i zadania. Relacje pedagoga specjalnego z innymi podmiotami zaangażowanymi w procesy kształcenia i wychowania w edukacji integracyjnej – w świetle dotychczasowych badań. Analiza przykładowych sytuacji trudnych i zdarzeń krytycznych w pracy pedagoga specjalnego. Tworzenie środowiskowej sieci wsparcia na rzecz uczniów wymagających specjalnej realizacji ich potrzeb edukacyjnych i rozwojowych – symulacja procesu. Autoewaluacja i ewaluacja realizacji zadań zawodowych przez pedagoga specjalnego oraz planowanie ścieżki rozwoju.	PSPEC_W11 PSPEC_U09 PSPEC_U17 PSPEC_K07
D.2. Diagnoza specjalnych potrzeb edukacyjnych, planowanie, realizacja i monitoring działań wspierających				
1	Ocena funkcjonalna dzieci i młodzieży	6	Ocena funkcjonalna w kontekście specjalnych potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży – charakterystyka metod, sposoby i typologia zastosowania. Procedury działań diagnostycznych i eksperymentalnych w pedagogice specjalnej – analizy jakościowe i ilościowe. Pojęcie i proces oceny funkcjonalnej w kontekście specjalnych potrzeb edukacyjnych; założenia różnicowej i funkcjonalnej oceny (ICF); kryteria diagnostyczne; wybrane narzędzia diagnozy potrzeb edukacyjnych. Działania	PSPEC_W06 PSPEC_W09 PSPEC_U03 PSPEC_U04 PSPEC_U05 PSPEC_K01

			postdiagnostyczne – założenia i zasady konstruowania indywidualnych programów edukacyjno- terapeutycznych oraz zasady i metody ich ewaluacji.	
2	Diagnoza specyficznych zaburzeń w uczeniu się	3	Charakterystyka specyficznych zaburzeń w uczeniu się. Modele diagnozy i procedury diagnozowania. Specyfika trudności – możliwości i ograniczenia na poziomie klasy, szkoły, środowiska. Organizacja i realizacja procesu edukacyjno-terapeutycznego w edukacji włączającej.	PSPEC_W02 PSPEC_U03 PSPEC_U04 PSPEC_U05 PSPEC_K01
3	Konstruowanie indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych	3	Podstawy prawne konstruowania indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych (IPET). IPET jako forma realizacji zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego i wskazań wynikających z wielospecjalistycznych ocen poziomu funkcjonowania ucznia. Analiza dokumentów formalnych ucznia/wychowanka, w tym orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego. Opracowanie wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania uczniów – WOPFU. Zakres dostosowań do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia/wychowanka. Konstruowanie Indywidualnych Programów Edukacyjno-Terapeutycznych, monitorowanie i ewaluacja.	PSPEC_W11 PSPEC_U04 PSPEC_U07 PSPEC_K07
D.3. Metodyka kształcenia w grupach zróżnicowanych				
1	Metodyka kształcenia uczniów w grupach zróżnicowanych	2	Grupa zróżnicowana – specyfika i potrzeby. Proces grupowy. Funkcjonowanie grupy zróżnicowanej ze względu na uwarunkowania: inteligencję, temperament, status społeczno-ekonomiczny dziecka. Dostosowanie zadań do indywidualnego profilu ucznia w kontekście procesu grupowego, ze szczególnym uwzględnieniem kompetencji osobistych ucznia i jego pozycji w grupie. Wybrane metody aktywizujące. Modele współpracy nauczycieli i specjalistów. Rola współpracy i wsparcia rówieśniczego w kształceniu włączającym. Budowanie warsztatu pracy nauczyciela w grupie zróżnicowanej. Zadania nauczyciela w kształceniu włączającym. Zespół wspierający i zasady dobrej współpracy. Współpraca z rodzicami.	PSPEC_W02 PSPEC_W11 PSPEC_W12 PSPEC_U01 PSPEC_U08 PSPEC_K03
2	Metodyka kształcenia uczniów społecznie niedostosowanych	1	Dydaktyka społecznie niedostosowanych jako dział pedagogiki specjalnej. Warunki prawidłowego funkcjonowania ucznia w systemie szkolnym. Proces nauczania niedostosowanych społecznie i jego uwarunkowania. Podstawowe założenia pracy dydaktyczno-wychowawczej z uczniem niedostosowanym społecznie. Organizacja i	PSPEC_W05 PSPEC_W18* PSPEC_U04 PSPEC_U07 PSPEC_K04

			prowadzenie nauczania dzieci niedostosowanych społecznie.	
3	Metodyka kształcenia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną	1	Uczeń z niepełnosprawnością intelektualną w grupie zróżnicowanej – zasady pracy. Cele, zadania i zasady pracy z uczniami z niepełnosprawnością intelektualną. Dostosowanie warunków edukacji do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów z niepełnosprawnością intelektualną. Dostosowanie zajęć pod względem organizacyjnym, metodycznym i terapeutycznym. Projektowanie zajęć z uczniem z niepełnosprawnością intelektualną w grupie zróżnicowanej.	PSPEC_W05 PSPEC_W09 PSPEC_W10 PSPEC_U04 PSPEC_U05 PSPEC_U08 PSPEC_K05 PSPEC_K07
4	Metodyka kształcenia uczniów z zaburzeniami neurorozwojowymi	1	Normy rozwojowe funkcji poznawczych. Diagnoza funkcjonalna i konstruowanie indywidualnych programów edukacyjno – terapeutycznych. Wspomaganie rozwoju poznawczego, emocjonalno-społecznego i komunikacji dzieci z zaburzeniami neurorozwojowymi. Podstawowe metody i techniki kształcenia uczniów z zaburzeniami neurorozwojowymi. Zaburzenia rozwojowe i trudności wychowawcze. Wybrane elementy terapii behawioralnej w zachowaniach trudnych. Metodyka wspomaganie rozwoju dziecka z zaburzeniami neurorozwojowymi. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób z zaburzeniami neurorozwojowymi i ich rodzin.	PSPEC_W02 PSPEC_U04 PSPEC_U19* PSPEC_K07
5	Metodyka kształcenia uczniów z niepełnosprawnością wzroku	1	Metody nauczania (konwencjonalne i niekonwencjonalne) i ich adaptacja do zróżnicowanych potrzeb uczniów z zaburzeniami wzroku. Dostosowanie zajęć pod względem organizacyjnym, metodycznym i terapeutycznym do potrzeb ucznia z zaburzeniami wzroku. Metody aktywizujące, metoda projektów, praca badawcza, alternatywne sposoby uczenia się i elastycznego nauczania. Projektowanie zajęć z uczniem z zaburzeniami wzroku w grupie zróżnicowanej.	PSPEC_W05 PSPEC_W12 PSPEC_U01 PSPEC_U07 PSPEC_U18* PSPEC_K03
6	Metodyka kształcenia uczniów z deficytami słuchu	1	Specjalne potrzeby edukacyjne uczniów z zaburzeniami słuchu. Dostosowanie zajęć pod względem organizacyjnym, metodycznym i terapeutycznym do potrzeb ucznia z wadami słuchu. Metody aktywizujące, metoda projektów, praca badawcza, alternatywne sposoby uczenia się i elastycznego nauczania. Projektowanie zajęć z uczniem z deficytem słuchu w grupie zróżnicowanej.	PSPEC_W05 PSPEC_W12 PSPEC_U01 PSPEC_U07 PSPEC_U18* PSPEC_K03
7	Metodyka kształcenia uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się	1	Typologia specjalnych a specyficznych trudności w uczeniu się. Uczeń ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się w świetle przepisów w Polsce. Metodyka pracy z uczniami o specyficznych trudnościach w uczeniu się (dysleksja, dysgrafia, dyskalkulia). Metodyka pracy z uczniem z ADHD	PSPEC_W02 PSPEC_W05 PSPEC_W14 PSPEC_U06

			zaburzeniami emocji(lęki, fobie), zaburzeniami osobowości. Metodyka pracy z uczniem zaniedbanym wychowawczo, przybywającym z zagranicy, z problemami zdrowotnymi-choroby przewlekłe. Trudności niepowodzenia szkolne uczniów-współpraca z rodzicami. Diagnoza pedagogiczna i konstruowanie programów wspierających prace uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.	PSPEC_U07 PSPEC_U11 PSPEC_K02 PSPEC_K03 PSPEC_K05
8	Metodyka kształcenia uczniów przewlekle chorych i z niepełnosprawnością ruchową	1	Specjalne potrzeby edukacyjne uczniów przewlekle chorych i z niepełnosprawnością ruchową. Uczeń przewlekle chory i z niepełnosprawnością ruchową w szkole. Diagnoza i organizacja edukacji dla przewlekle chorych i z niepełnosprawnością ruchową. Wsparcie edukacyjne przewlekle chorych i z niepełnosprawnością ruchową. Wychowanie zdrowotne i kształtowanie sprawności fizycznej. Formy aktywności. Metody, formy, środki dydaktyczne w pracy nauczyciela wspierające uczniów przewlekle chorych i z niepełnosprawnością ruchową.	PSPEC_W09 PSPEC_W11 PSPEC_U07 PSPEC_K05 PSPEC_K07
9	Metodyka kształcenia uczniów z zaburzeniami emocjonalnymi i psychicznymi	1	Projektowanie zajęć z uczniem z zaburzeniami emocjonalnymi i psychicznymi. Charakterystyka uczniów z zaburzeniami emocjonalnymi i psychicznymi. Uczeń z zaburzeniami emocjonalnymi i psychicznymi w szkole. Podłoże zachowań ryzykownych. Diagnoza i organizacja edukacji uczniów z zaburzeniami emocjonalnymi i psychicznymi. Wsparcie edukacyjne uczniów z zaburzeniami emocjonalnymi i psychicznymi-metody, formy i środki dydaktyczne w pracy nauczyciela. Specyficzne problemy w pracy z uczniem z zaburzeniami emocjonalnymi i psychicznymi. Metody aktywizujące, metoda projektów, praca badawcza, alternatywne sposoby uczenia się i elastycznego nauczania.	PSPEC_W09 PSPEC_W11 PSPEC_U01 PSPEC_U07 PSPEC_K02 PSPEC_K07
10	Metodyka kształcenia uczniów z zaburzeniami sensorycznymi	1	Zaburzenia sensoryczne. Specjalne potrzeby edukacyjne uczniów z zaburzeniami sensorycznymi. Dostosowanie zajęć pod względem organizacyjnym, metodycznym i terapeutycznym do potrzeb ucznia z zaburzeniami sensorycznymi. Metody pracy z uczniem z zaburzeniami sensorycznymi. Projektowanie zajęć z uczniem z zaburzeniami sensorycznymi w grupie zróżnicowanej.	PSPEC_W05 PSPEC_W12 PSPEC_U01 PSPEC_U04 PSPEC_K02
11	Metodyka kształcenia uczniów zdolnych	1	Specjalne potrzeby edukacyjne uczniów zdolnych. Uczeń zdolny -jak go rozpoznać-komponenty osobowościowe determinujące rozwój zdolności. Nowoczesne formy wsparcia ucznia zdolnego w systemie edukacji. Wybrane formy, strategie, metody pracy z uczniem zdolnym.	PSPEC_W02 PSPEC_W05 PSPEC_W12 PSPEC_U04

			Organizacja systemu pracy z uczniem zdolnym w trakcie zajęć lekcyjnych i na zajęciach pozalekcyjnych. Kompetencje nauczyciela pracującego z uczniem zdolnym.	PSPEC_U09 PSPEC_K05 PSPEC_K07
D.4. Programy wychowawcze w edukacji integracyjnej i włączającej				
1	Praca z osobą z zaburzeniami i uzależnieniami	1	Tendencje w rozwoju zaburzeń i uzależnień z uwzględnieniem specyfiki rozwojowej. Psycho-społeczne uwarunkowania pracy z osobą uzależnioną. Objawy zaburzeń i uzależnień u dzieci i młodzieży – zaburzenia zachowania, zaburzenia i uzależnienia behawioralne, uzależnienia od substancji. Kryteria diagnostyczne wg. ICD 10 i DSM V/VI. Wykorzystanie arteterapii, muzykoterapii, lasoterapii, aktywności ruchowej oraz pracy i terapii alternatywnych. Wsparcie dla rodziny osoby z uzależnieniami i zaburzeniami. Współuzależnienia i ich diagnozowanie. Organizacyjne i logistyczne aspekty pracy z osobą z uzależnieniami i zaburzeniami. Dokumentowanie obserwacji w pracy z osobą z zaburzeniami i uzależnieniami.	PSPEC_W02 PSPEC_W04 PSPEC_W19* PSPEC_U01 PSPEC_U02 PSPEC_U06 PSPEC_U07 PSPEC_K01 PSPEC_K02 PSPEC_K03
2	Zachowania ryzykowne dzieci i młodzieży	1	Zachowania ryzykowne i ich uwarunkowania. Problematyka uzależnienia i zagrożenia uzależnieniem. Instytucje pomocy, opieki i wsparcia i ich rola w pracy z dziećmi i młodzieżą. Programy pomocowe i wspierające w przestrzeni zachowań ryzykownych. Diagnoza zachowań trudnych i budowanie planu pomocowego. Spektrum zachowań ryzykownych w różnych ujęciach teoretycznych i praktycznych.	PSPEC_W02 PSPEC_W05 PSPEC_U06 PSPEC_U10 PSPEC_U21* PSPEC_K05
3	Diagnostyka i profilaktyka zaburzeń behawioralnych i substancyjnych	2	Diagnoza w uzależnieniach behawioralnych i substancyjnych – poziom indywidualny i środowiskowy. Diagnozy społeczne zaburzeń behawioralnych i substancyjnych – modele i zasady. Profilaktyka zaburzeń behawioralnych i substancyjnych – cele, zasady. Projektowanie programów profilaktyki zaburzeń behawioralnych i substancyjnych na poziomie placówki oświatowej. Projektowanie profilaktycznych kampanii społecznych przez nowoczesne technologie informacyjne (social media, media elektroniczne i tradycyjne). Diagnoza indywidualna zaburzeń behawioralnych substancyjnych – uwarunkowania, zasady, rola pedagoga specjalnego. Rozpoznawanie zachowań narkotykowych i NSP. Diagnozowanie cyberzaburzeń. Kierowanie osób z podejrzeniem zaburzeń behawioralnych i substancyjnych na diagnozy specjalistyczne.	PSPEC_W02 PSPEC_W06 PSPEC_W08 PSPEC_U01 PSPEC_U04 PSPEC_U06 PSPEC_U07 PSPEC_K03 PSPEC_K05 PSPEC_K07
4	Konstruowanie programów wychowawczo-profilaktycznych pedagoga resocjalizacyjnego w	2	Profilaktyka w szkole i klasie szkolnej. Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły - założenia, konstrukcja. Wprowadzenie w	PSPEC_W02 PSPEC_W05

	szkole		metodykę wykorzystywania konstruowanych programów wychowawczych i profilaktycznych, ich założenia teoretyczne oraz klasyfikacje programów kształtowania postaw wobec dzieci i uczniów z niepełnosprawnościami i relacji w grupach rówieśniczych. Teoretyczne koncepcje stylów i postaw wychowawczych w szkole, w tym postaw nauczycieli, dzieci i uczniów.	PSPEC_U04 PSPEC_U11 PSPEC_U20* PSPEC_K03 PSPEC_K04
D.5. Organizacja edukacji włączającej				
1	Komunikacja w edukacji integracyjnej i włączającej	2	Proces komunikowania się. Komunikacja w edukacji integracyjnej i włączającej. Emocje w komunikacji. Asertywność i empatia w komunikacji. Rozumienie procesu edukacji integracyjnej i włączającej oraz wzorców komunikowania się w placówkach oświatowych. Komunikowanie się nauczycieli i uczniów - bariery komunikacyjne, style i kanały. Zasady komunikowania. Słuchanie/styszenie i sposoby nadawania komunikatów.	PSPEC_W01 PSPEC_W02 PSPEC_W10 PSPEC_U02 PSPEC_K08
2	Kultura organizacyjna szkoły oraz jej diagnozowanie	2	Kultura organizacyjna szkoły – koncepcje teoretyczne. Cele szkoły, Klimat społeczny szkoły. Koncepcja Moosa. Pojęcie i elementy kultury organizacyjnej w przedszkolu, szkole, placówce oświatowej. Etapy rozwoju kultury organizacyjnej. Czynniki kultury organizacyjnej i jej wymiary instytucjonalne. Przywództwo edukacyjne jako istotny czynnik kształtujący szkołę. Badania kultury szkoły.	PSPEC_W10 PSPEC_U09 PSPEC_K06 PSPEC_K07
3	Warsztat kompetencji wychowawczych pedagoga specjalnego w projektowaniu pracy integracyjnej i włączającej	1	Rola i organizacja wewnątrzszkolnych systemów doskonalenia zawodowego nauczycieli przedszkola, szkoły/ placówki systemu oświaty w procesie edukacji integracyjnej i inkluzyjnej. Wybrane założenia teoretyczne i metodyka realizacji indeksu włączania oraz stosowanie innych narzędzi wspomagających rozwój edukacji włączającej w przedszkolu i szkole. Nowe technologie w dostosowaniu nauczania do potrzeb dzieci i uczniów; stosowanie oceniania wspierającego	PSPEC_W01 PSPEC_W02 PSPEC_W10 PSPEC_U02 PSPEC_K08
4	Wykorzystanie ICT w pracy grup zróżnicowanych	1	Nowe technologie informacyjno-komunikacyjne w dostosowaniu nauczania do potrzeb dzieci i uczniów; stosowanie oceniania wspierającego.	PSPEC_W09 PSPEC_W16 PSPEC_U18* PSPEC_U19* PSPEC_K03
D.6. Praktyki zawodowe - informacja na końcu tabeli				
E. PRZYGOTOWANIE W ZAKRESIE EDUKACJI PEDAGOGIKI RESOCJALIZACYJNEJ				
E.1. Przygotowanie merytoryczne				
1	Współczesne koncepcje w resocjalizacji	2	Koncepcja salutogenezy resilience w teorii pedagogiki resocjalizacyjnej.	PSPEC_W05

			Resocjalizacja w środowisku otwartym. Tutoring w resocjalizacji z nieletnimi i resocjalizacji penitencjarnej. Koncepcje resocjalizacji: behawioralne; interakcyjne; wielowymiarowe; poznawcze. Rodzinne domy terapeutyczne jako propozycja systemu opieki i wychowania osób nieprzystosowanych społecznie. Alternatywne metody terapii i resocjalizacji (pedagogika cyrku, survival). System progresywny, celkowy, rodzinny, republik i wiosek dziecięcych oraz ich implikacje dla współczesnej organizacji procesu resocjalizacji instytucjonalnej. Casework jako strategia i procedura oddziaływania resocjalizacyjnego wobec jednostek niedostosowanych społecznie.	PSPEC_W09 PSPEC_U01 PSPEC_U05 PSPEC_U10 PSPEC_K01 PSPEC_K03
2	Historia pedagogiki specjalnej i resocjalizacji	2	Historia pedagogiki specjalnej i resocjalizacji jako dyscypliny naukowej. Rozwój teorii i praktyki kształcenia specjalnego i resocjalizacji w Polsce, Europie i na świecie.	PSPEC_W01 PSPEC_U01 PSPEC_K01 PSPEC_K07
3	Psychologia niedostosowania społecznego	2	Psychologia wykojenia społecznego i jego eliminacji (resocjalizacji). Kryteria przystosowania. Wykojenie społeczne. Psychospołeczne uwarunkowania nieprzystosowania społecznego i przestępczości. Wczesne przejawy nieprzystosowania społecznego. Psychologiczne koncepcje zachowań przestępczych. Palenie tytoniu. Nadużywanie alkoholu. Narkomania. Programy profilaktyczne, programy szkolne, sposoby leczenia i rehabilitacji.	PSPEC_W03 PSPEC_W05 PSPEC_U06 PSPEC_U07 PSPEC_K02
4	Psychopatologia	2	Podstawy teoretyczne psychopatologii. Klasyfikacje zaburzeń psychicznych: ICD, DSM. Psychopatologia ogólna i szczegółowa. Zaburzenia świadomości. Zmienione stany świadomości. Zaburzenia spostrzegania. Psychiczne objawy ogniskowe. Zaburzenia odżywiania się. Depresja. Próby samobójcze. Samobójstwa.	PSPEC_W01 PSPEC_W18* PSPEC_U04 PSPEC_U05 PSPEC_K02 PSPEC_K04
5	Diagnostyka resocjalizacyjna jednostek i środowisk wychowawczych	2	Diagnoza jednostek i środowisk wychowawczych, takich jak rodzina, grupa rówieśnicza, szkoła, instytucje opiekuńczo-wychowawcze, społeczność lokalna, metodologia stawiania poprawnych diagnoz na użytek opieki, wychowania i terapii. Pojęcia z zakresu procesu diagnozowania.	PSPEC_W02 PSPEC_W05 PSPEC_W19* PSPEC_U04 PSPEC_U06 PSPEC_U10 PSPEC_K05 PSPEC_K06

6	Podstawy psychoterapii i terapii w resocjalizacji	2	Istota i czynniki w psychoterapii. Etapy psychoterapii. Zjawiska towarzyszące psychoterapii. Psychoterapia psychoanalityczna. Psychoterapia behawioralno-poznawcza. Psychoterapia humanistyczno-egzystencjalna. Psychoterapia systemowa. Psychoterapia grupowa. Zastosowanie psychoterapii systemowej i grupowej w resocjalizacji. Trening relaksacyjny. Terapia zaburzeń zachowania i agresji.	PSPEC_W05 PSPEC_W09 PSPEC_U05 PSPEC_K01
7	Organizacja pracy w instytucjach resocjalizacyjnych dla nieletnich	2	System instytucjonalnej resocjalizacji nieletnich w Polsce. Kierowanie nieletnich. Resocjalizacyjna funkcja placówek dla nieletnich w świetle wybranych koncepcji. Młodzieżowe ośrodki wychowawcze jako element systemu resocjalizacji nieletnich. Prakseologiczne aspekty funkcjonowania zakładu poprawczego. Funkcje i system organizacyjny schronisk dla nieletnich. Warunki sprawnego działania kadry pedagogicznej w instytucjach resocjalizacyjnych dla nieletnich.	PSPEC_W01 PSPEC_W05 PSPEC_U09 PSPEC_U10 PSPEC_K04
8	Kobieta w więzieniu i jej resocjalizacja	3	Koncepcje systemu penitencjarnego wobec kobiet. Cele, zadania, zasady i metody oddziaływań wobec kobiet w polskich zakładach karnych. Uwarunkowania przestępczości kobiet. Dewiacyjne zachowania kobiet, ich diagnoza i analiza podejmowanych wobec nich działań terapeutycznych, resocjalizacyjnych i readaptacyjnych.	PSPEC_W05 PSPEC_W12 PSPEC_U01 PSPEC_U04 PSPEC_K01
9	Współczesne teorie uzależnień i zaburzeń zachowania	3	Typologia uzależnień w klasyfikacjach WHO, ICD i DSM. Uzależnienia jako problem cywilizacyjny i kulturowy w kontekście teorii społeczeństwa ryzyka. Uzależnienia od substancji – alkoholizm, narkomania (lekomania, NSP), nikotynizm – wiele teorii jedna perspektywa. Uzależnienia i zaburzenia behawioralne – anoreksja, bulimia, hazard, pracoholizm, seksoholizm, inne zaburzenia. Interpretacje teoretyczne. Cyberzaburzenia – zjawisko i jego uwarunkowania. Inne zachowania problemowe o cechach uzależnień /zaburzeń – kompulsywne wizualizacje, ortoreksja, tanoreksja, bigoreksja.	PSPEC_W02 PSPEC_W05 PSPEC_U01 PSPEC_U02 PSPEC_U06 PSPEC_K03 PSPEC_K05
10	Systemy wsparcia i warsztat pracy z rodziną osób niedostosowanych społecznie	2	Niedostosowanie społeczne jako zjawisko społeczne, definicje, typologie, przyczyny, objawy, kryteria diagnostyki. Makro i mikro społeczne determinanty zdrowia bio-psycho-społecznego w kontekście teorii systemowej. Profilaktyka i wsparcie społeczne. Warsztat pracy specjalisty z rodziną osób niedostosowanych społecznie. Lokalna sieć instytucji i służb społecznych w świetle obowiązującego praw.	PSPEC_W12 PSPEC_W14 PSPEC_U18* PSPEC_U20* PSPEC_K03 PSPEC_K04

11	Prawne podstawy resocjalizacji nieletnich i dorosłych	3	Podstawy prawne systemu resocjalizacji nieletnich oraz osób dorosłych. Prawa dziecka oraz osób dorosłych umieszczonych w instytucjach resocjalizacyjnych. System kierowania nieletnich do młodzieżowych ośrodków wychowawczych i młodzieżowych ośrodków socjoterapii. Resocjalizacja osób dorosłych w polskim systemie instytucjonalno-prawnym. Resocjalizacja osób dorosłych w środowisku otwartym.	PSPEC_W20* PSPEC_W21* PSPEC_U12 PSPEC_K03
12	Międzynarodowe standardy prawne w postępowaniu z nieletnimi i osadzonymi	2	Prawa człowieka, międzynarodowe i polskie przepisy prawne chroniące nieletnich i osadzonych w instytucjach resocjalizacyjnych. Założenia i obszary działalności Unii Europejskiej i Rady Europy w zakresie standaryzacji świadczeń w opiece instytucjonalnej dla nieletnich. Standardy pobytu nieletnich w instytucjach socjalizacyjnych, socjoterapeutycznych i resocjalizacyjnych. Zalecenia w zakresie skutecznego usamodzielnienia. Międzynarodowa ochrona godności i praw człowieka wobec osadzonych. Personel więzienny w świetle Reguł minimalnych ONZ i Europejskich reguł więziennych.	PSPEC_W05 PSPEC_W12 PSPEC_U01 PSPEC_U04 PSPEC_K01
13	Szkoła w systemie instytucjonalnej resocjalizacji	2	Szkoła jako placówka instytucjonalnej resocjalizacji. Systemowe rozwiązania w zakresie opieki, wychowania, resocjalizacji i terapii. Zdania szkoły w podejmowaniu zadań resocjalizacyjnych.	PSPEC_W02 PSPEC_W05 PSPEC_U06 PSPEC_U20* PSPEC_K04
14	Podstawy pedagogiki penitencjarnej	1	Procedury, zasady i metody resocjalizacji w warunkach izolacji społecznej; świadomość czynników utrudniających procesy reintegracji społecznej jednostek dewiacyjnych. Prawno-społeczne i teoretyczne uwarunkowania wykonywania kary pozbawienia wolności na przestrzeni dziejów. Warsztat pracy wychowawcy więziennego. Analiza i ocena rozwiązań metodycznych w pracy z osobami niedostosowanymi społecznie ze szczególnym uwzględnieniem warunków izolacji społecznej.	PSPEC_W02 PSPEC_W03 PSPEC_W08 PSPEC_U10 PSPEC_K03
15	Aktywizacja zawodowa w procesie resocjalizacji	1	Aktywizacja zawodowa – pojęcie, formy, metody. Podstawy prawne resocjalizacji. Podstawy prawne aktywizacji zawodowej w resocjalizacji. Uwarunkowania procesu readaptacji społecznej i zawodowej. Instytucje i organizacje działające na rzecz readaptacji społecznej i zawodowej. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych w celu powrotu na rynek pracy w kontekście procesu resocjalizacyjnego. Indywidualne programy pomocy w readaptacji zawodowej. Identyfikacja potrzeb zawodowych. Specjalne programy szkoleń w ramach resocjalizacji. Cykle szkoleniowo-	PSPEC_W05 PSPEC_U06 PSPEC_K03

			aktywizujące.	
16	Readaptacja społeczna osadzonych	1	Teoretyczne podstawy readaptacji społecznej. Główne tendencje w readaptacji społecznej w ujęciu historycznym. System wsparcia readaptacji więźniów. Podstawy prawne readaptacji społecznej. Readaptacja społeczna - wymiar indywidualny i społeczny. Główne problemy współczesnych społeczeństw w kontekście skutecznej readaptacji byłych przestępców. Wsparcie dla nieletnich.	PSPEC_W02 PSPEC_U02 PSPEC_U04 PSPEC_K04
17	Subkultury młodzieżowe	1	Subkultury młodzieżowe, definicje i cechy, ogólna charakterystyka zjawiska. Subkultura a system wartości młodzieży. Charakterystyka wybranych teorii etiologicznych dotyczących subkultur młodzieżowych. Rodzina, szkoła a subkultury młodzieżowe.	PSPEC_W01 PSPEC_U02 PSPEC_U21* PSPEC_K03 PSPEC_K04
18	Interwencja kryzysowa oraz mediacje i negocjacje	2	Mechanizmy konfliktów międzyludzkich. Mediacje, zasady i warunki jej przeprowadzania. Interwencja kryzysowa – strategia antykryzysowa na terenie placówki, rozwiązywanie konfliktów, zapewnienie wsparcia psychicznego społeczności szkolnej w sytuacji kryzysu, poważnych wypadków losowych, tragedii.	PSPEC_W12 PSPEC_W14 PSPEC_U18* PSPEC_U20* PSPEC_K03 PSPEC_K04
19	Kryminologia z elementami wiktymologii	1	Kryminologia jako nauka o przestępstwie i przestępcy. Wiktymologia jako nowe spojrzenie na ofiarę przestępstwa. Metody badań kryminologicznych. Metody badawcze w wiktymologii. Wybrane teorie kryminologiczne i wiktymologiczne. Charakterystyka współczesnej przestępczości w Polsce na tle wybranych krajów. Przestępczość nieletnich i jej uwarunkowania.	PSPEC_W02 PSPEC_W03 PSPEC_W08 PSPEC_U02 PSPEC_U10 PSPEC_K03 PSPEC_K04
20	Socjoterapia	2	Socjoterapia w ujęciu naukowym i praktycznym. Socjoterapia jako forma pomocy psychologiczno-pedagogicznej w grupie. Dynamika, rozwój i proces grupowy w relacji socjoterapeutycznej. Komunikacja oraz zakłócenia procesu w pracy z grupą. Wybrane metody, techniki i narzędzia pracy w socjoterapii. Kwalifikacje i etyka zawodu socjoterapeuty.	PSPEC_W12 PSPEC_W14 PSPEC_U08 PSPEC_U18* PSPEC_K03 PSPEC_K04
Przedmioty do wyboru***				
21	Współczesne programy resocjalizacyjne w ZK	3	Teoretyczne podstawy systemu penitencjarnego. Formy, metody i środki terapeutyczno- korekcyjne i resocjalizacyjne w ZK. Zjawisko agresji i przemocy w różnych relacjach społecznych. Rodzaje przemocy i agresji, teoriach i procesach powstawania. Praca z osobami zagrożonymi	PSPEC_W02 PSPEC_W05 PSPEC_U06 PSPEC_U20*

			zachowaniami ryzykownymi i dysfunkcyjnymi.	PSPEC_K03
	Programowe innowacje resocjalizacyjne w ZK		Programowe innowacje w zakładach karnych. Identyfikowanie psychospołecznych konsekwencji doświadczania przemocy i agresji oraz innych zachowań dysfunkcyjnych w zamkniętych placówkach. Społeczna readaptacja skazanych.	
22	Współczesne grupy przestępcze	3	Społeczna readaptacja skazanych. Marginalizacja, wykluczenie społeczne oraz czynniki ryzyka jako przyczyny patologizacji życia i powstawania grup przestępczych. Wybrane grupy przestępcze – organizacja i działalność. Formy, metody i środki pomocy ofiarom grup przestępczych.	PSPEC_W02 PSPEC_W05 PSPEC_U06 PSPEC_U20* PSPEC_K03
	Nieletni we współczesnych grupach przestępczych		Dynamika i struktura przestępczości z udziałem nieletnich. Marginalizacja, wykluczenie i dewiacje społeczne oraz czynniki ryzyka wpływające na powstawanie grup przestępczych. Czynniki socjokulturowe powstawania grup przestępczych z udziałem nieletnich. Instytucje w procesie zwalczania przestępczości nieletnich na poziomie jednostkowym i grupowym.	
23	Prevention of addiction	3	Podstawowe teorie uzależnień i profilaktyki. Koncepcje, modele, poziomy profilaktyki uzależnień. Koncepcja harm reduction w Polsce. Proces uzależnienia i współuzależnienia. Dorosłe Dzieci z Rodzin Dysfunkcyjnych i ich trudności. Podstawy konstruowania programów profilaktycznych. Ośrodki pomocy, opieki i wsparcia. Współczesne programy terapeutyczne i pomocowe.	PSPEC_W02 PSPEC_W05 PSPEC_U06 PSPEC_U20* PSPEC_U21* PSPEC_K04
	Aggression and violence as an individual and social problem		Teoretyczne aspekty agresji i przemocy. Zjawisko przemocy i agresji w relacjach społecznych. Współczesne oblicza przemocy i agresji na świecie (m.in. wojny, konflikty etniczne, sytuacje społeczno-ekonomiczne itp.). Przemoc w rodzinie (rodzaje, objawy, uwarunkowania, prawnie – społeczny system zapobiegania). Przemoc w miejscu pracy (system zapobiegania przemocy). Współczesny wymiar przemocy (przemoc w sieci i w relacjach stacjonarnych). Rodzaje przemocy i ich specyfika w odniesieniu do osób indywidualnych i wybranych grup. Agresja rówieśnicza: przemoc w środowisku szkolnym. Przemocy w placówkach	PSPEC_W02 PSPEC_W05 PSPEC_U06 PSPEC_U20* PSPEC_U21* PSPEC_K03

			opiekuńczo – wychowawczych i resocjalizacyjnych. Prawne uwarunkowania przemocy.	
24	Integrated Psychoprophylaxis of Risky Behaviors and Addictions	3	Teorie zachowań ryzykownych i działań psychoprofilaktycznych. Uzależnienia behawioralne i chemiczne. Problematyka zachowań samobójczych - charakterystyka zjawiska. Przemoc i agresja w relacjach społecznych i indywidualnych. Prostyucja i przestępstwa z nią związane. Cyberprzemoc i zagrożenia w świecie wirtualnym. Problem rodzin kryminogennych i dysfunkcyjnych. Metody pomocy rodzinom. Psychoprofilaktyka i pomoc terapeutyczna. Rodzaje terapii i wsparcia emocjonalnego.	PSPEC_W02 PSPEC_W05 PSPEC_U06 PSPEC_U20* PSPEC_U21* PSPEC_K04
	Sects, Subcultures and Deviant Groups in the World		Terminologia dotycząca subkultur młodzieżowych, sekt i innych grup dewiacyjnych - przyczyny i skutki ich powstawania. Retrospektywne tło społeczno-ekonomiczne powstawania grup. Teorie powstawania subkultur, sekt i grup dewiacyjnych. Okres adolescencji a aspekty rodzinno-wychowawcze jako czynniki ryzyka. Fazy kształtowania się spontanicznej kultury młodzieżowej (m.in. faza subkultury, kontrkultury, kultury alternatywnej). Elementy współczesnych zjawisk zachowań ryzykownych. Proces grupowy i zachowania zbiorowe w przebiegu tworzenia się subkultur i sekt. Warunki powstawania sekt i subkultur - metody i formy działania wybranych sekt i subkultur. Grupy przestępcze na świecie. Działalność grup przestępczych.	PSPEC_W01 PSPEC_W14 PSPEC_U02 PSPEC_U06 PSPEC_U21* PSPEC_K03 PSPEC_K04
E.2. Przygotowanie dydaktyczno-metodyczne				
1	Metodyka wychowania resocjalizującego	6	Miejsce metodyki wychowania resocjalizacyjnego w pedagogice-istota metodyki resocjalizacji, jej cele i zadania. Walory i wady systemów wychowawczych jako źródło refleksji nad organizacją metod pracy resocjalizacyjnej z niedostosowanymi społecznie. Rozwój metod resocjalizacji nieletnich i dorosłych. Twórcy wychowania resocjalizującego. Kapitał resocjalizacyjny zakładów resocjalizacyjnych. Rozwiązania systemowe stosowania izolacyjnych środków wychowawczych i poprawczych wobec nieletnich. Alternatywne środki	PSPEC_W05 PSPEC_W12 PSPEC_U01 PSPEC_U04 PSPEC_K01

			resocjalizacji instytucjonalnej.	
2	Metodyka pracy profilaktycznej i resocjalizacyjnej w środowisku otwartym	4	Diagnoza czynników ryzyka i czynników chroniących, identyfikacja zachowań ryzykownych dorastających w kontekście wzajemnych relacji podmiotów interakcji wychowawczej oraz środowiska społecznego. Strategie działań profilaktycznych. System zaleceń metodycznych - zasady, reguły, dyrektywy, zalecenia, cele wychowania resocjalizacyjnego. Stanowisko psychodynamiczne w pracy resocjalizacyjnej. Behawioralne podejście w pracy resocjalizacyjnej. Kierowanie interakcjami w grupie. Wyznaczanie granic w kontaktach z podmiotami oddziaływań. Zasady pracy i kontrakty - zasady konstruowania i zawierania. Oddziaływania resocjalizacyjne w sferze behawioralnej - scenariusze zajęć profilaktycznych i resocjalizacyjnych. Oddziaływania resocjalizacyjne w sferze poznawczo-intelektualnej - scenariusze zajęć profilaktycznych i resocjalizacyjnych. Oddziaływania resocjalizacyjne w sferze wolicjonalno-normatywnej - scenariusze zajęć profilaktycznych i resocjalizacyjnych. Środowiskowe programy pedagogiczne - rola, adresaci, znaczenie.	PSPEC_W08 PSPEC_W12 PSPEC_U04 PSPEC_U11 PSPEC_K01
3	Diagnoza w resocjalizacji instytucjonalnej	4	Kategorie i pojęcia diagnostyki organizującej wiedzę i działanie w ramach określonych koncepcji (modeli) diagnostycznych wykorzystywanych w odniesieniu do nieletnich. Specyfika, trudności i ograniczenia procesu diagnostycznego w resocjalizacji osób nieletnich i osadzonych w zakładach karnych. Metody i narzędzia diagnostyczne.	PSPEC_W02 PSPEC_W19* PSPEC_W11 PSPEC_U01 PSPEC_U04 PSPEC_U07 PSPEC_K01
4	Metodyka pracy kuratora sądowego	3	Organizacja kurateli sądowej w Polsce. Rola diagnozy w pracy kuratora sądowego. Rodzaje kurateli-rodzinna i dla dorosłych i podział kuratorów na zawodowych i społecznych. Nadzory i dozory-różnice i podobieństwa. Etapy pracy kuratora. Metody i techniki pracy kuratora sądowego. Wywiady środowiskowe- rodzaje, etapy, procedury.	PSPEC_W05 PSPEC_W12 PSPEC_U01 PSPEC_U04 PSPEC_K01
5	Metody pracy z ofiarami i sprawcami przestępstw	2	Podstawowe pojęcia dotyczące zakresu przedmiotu. Pokrzywdzony/ofiara przestępstwa- prawa i obowiązki. Zakazy procesowe w zakresie wiktyimizacji wtórnej. Przestępstwa- charakterystyka zjawiska i ich sprawców. Sprawca, podejrzany, oskarżony- prawa i obowiązki. Taktyka przesłuchania świadka (podejzranego, pokrzywdzonego). Przesłuchanie nieletnich. Świadcowie zaawansowani wiekowo oraz osoby z deficytami- taktyka prowadzenia	PSPEC_W01 PSPEC_W02 PSPEC_U01 PSPEC_U02 PSPEC_K03

			czynności.	
6	Więzenie jako instytucja karna i resocjalizacyjna	3	Ewolucja w stosowaniu kary pozbawienia wolności. Kara kryminalna i kara pozbawienia wolności. Idea resocjalizacji penitencjarnej w Polsce. Cele i zasady resocjalizacji penitencjarnej. Zakład karny jako instytucja resocjalizacyjna. Współczesne metody oddziaływań w polskim modelu penitencjarnym. Praca resocjalizacyjna w kontekście różnych kategorii osadzonych i skazanych. Izolacja więzienna jako sytuacja trudna. Zachowania agresywne i autoagresywne więźniów. Podkultura więzienna – charakterystyka, typowe przejawy, charakterystyka grup nieformalnych. Współczesny wizerunek podkultury więziennej - narkotyki, leki psychotropowe, wpływ pieniędzy na normy podkulturowe, związki ze światem przestępczym. Ukryty nurt życia więziennego a realizacja zadań resocjalizacyjnych.	PSPEC_W02 PSPEC_U01 PSPEC_U02 PSPEC_K03
7	Sylwetka wychowawcy resocjalizacyjnego	6	Kompetencje i kwalifikacje wychowawcy resocjalizacyjnego a efekty pracy zawodowej. Psychospołeczne uwarunkowania pracy z osobą niedostosowaną społecznie. Bariery. Komunikacja werbalna i niewerbalna jako metoda nawiązywania kontaktu w resocjalizacji. Etyczno-moralne aspekty pracy resocjalizacyjnej. Praca resocjalizacyjna w środowisku wielokulturowym oraz sytuacjach specyficznych. Diagnoza w resocjalizacji i warunki jej skuteczności. Kwalifikacje w zakresie narzędzia diagnostyczne. Kompetencje pedagoga resocjalizacyjnego w zakresie form resocjalizacji opartych na dowodach naukowych. Socjoterapia. Sukces i porażka w pracy resocjalizacyjnej. Odporność psychofizyczna pedagoga resocjalizacyjnego.	PSPEC_W02 PSPEC_W03 PSPEC_W06 PSPEC_U01 PSPEC_U02 PSPEC_U04 PSPEC_K01 PSPEC_K03 PSPEC_K05
8	Metody twórczej resocjalizacji	2	Twórczość człowieka jako manifestacja jego człowieczeństwa. Przegląd teorii twórczości. Metody twórcze stosowane w resocjalizacji. Walory resocjalizacji poprzez działania twórcze.	PSPEC_W02 PSPEC_W09 PSPEC_W11 PSPEC_U03 PSPEC_U07 PSPEC_U17 PSPEC_K02 PSPEC_K05 PSPEC_K07
E.3. Praktyki zawodowe – informacja na końcu tabeli				
F. WSPARCIE WARSZTATU PRACY PEDAGOGA SPECJALNEGO				
1	Emisja głosu	1	Podstawowe pojęcia z zakresu emisji głosu, warunki prawidłowej emisji i	PSPEC_W13

			higieny głosu. Prawidłowa postawa, ćwiczenia relaksacyjne. Rodzaje oddychania, podparcie oddechowe. Ćwiczenia usprawniające narządy artykulacyjne. Ćwiczenia na prawidłową fonację i rezonans. Ćwiczenia na prawidłową dykcję. Komunikacja werbalna i niewerbalna.	PSPEC_U07 PSPEC_U13 PSPEC_K06
2	Kultura języka	2	Edukacja językowa, kultura języka, estetyka słowa mówionego. Zasady prawidłowej komunikacji z odbiorcą. Funkcjonalność współczesnego języka. Środowisko rodzinne, szkole, zawodowe, grupa rówieśnicza i ich udział w kształtowaniu prawidłowych wzorców w procesie porozumiewania się.	PSPEC_W13 PSPEC_W14 PSPEC_U12 PSPEC_K04
3	Pierwsza pomoc przedmedyczna	1	Metody oceny podstawowych funkcji życiowych człowieka w stanie zagrożenia zdrowia lub życia. Techniki udrożnienia dróg oddechowych oraz masażu pośredniego serca z wykorzystaniem automatycznego defibrylatora zewnętrznego AED. Podstawowe zagrożenia wynikające z urazu. Obrażenia ludzkiego ciała z wyszczególnieniem charakterystyki rodzaju ran, zasad i standardów udzielania pierwszej pomocy osobom poszkodowanym. Różnicowanie krwotoków.	PSPEC_W15 PSPEC_U14 PSPEC_K01
4	Technologie informacyjno-komunikacyjne	2	Systemy komputerowe, urządzenia i bezpieczna praca. Praca w sieci. Bezpieczeństwo. E-learning. Platformy e-learningowe. Zaawansowana obróbka tekstów. Systemy składu. Wykorzystanie arkuszy kalkulacyjnych. Analiza nieznanych problemów. Grafika, film, fotografia, dźwięk.	PSPEC_W09 PSPEC_W14 PSPEC_U18* PSPEC_U19* PSPEC_K03
G. METODOLOGIA BADAŃ NAUKOWYCH				
1	Metodologia badań	3	Metodologia: pojęcie i podział. Zadania metodologii badań społecznych. Sposoby badania zjawisk społecznych i główne spory metodologiczne. Język nauki. Pojęcia i terminy języka nauk społecznych. Wiedza naukowa a wiedza potoczna. Konceptcje rozwoju wiedzy naukowej. Twierdzenia i teorie naukowe. Strategie w budowaniu teorii naukowych. Badania naukowe: rodzaje, funkcje, cele. Proces badawczy. Fazy i etapy procesu badawczego. Projektowanie badania naukowego. Sposoby doboru zjawisk do badania oraz metod i technik badawczych.	PSPEC_W03 PSPEC_W06 PSPEC_W07 PSPEC_U03 PSPEC_U06 PSPEC_K02 PSPEC_K08
2	Warsztat badawczy pedagoga specjalnego	3	Projekt badań i proces badawczy. Fazy i etapy. Sposoby badania zjawisk społecznych. Obszar badań w naukach pedagogicznych. Projektowanie badania naukowego. Sposoby doboru zjawisk do badania oraz metod i technik badawczych. Cele i przedmiot badań w naukach pedagogicznych. Badania jakościowe i badania ilościowe. Metody, techniki i narzędzia badawcze w badaniach społecznych i pedagogicznych.	PSPEC_W03 PSPEC_W06 PSPEC_U03 PSPEC_U06 PSPEC_K02

3	Metodyka opracowania pracy dyplomowej	1	Parce promocyjne: typy, podobieństwa i różnice. Obszar badań i problematyka badań w naukach pedagogicznych. Sytuacja problemowa, pytania problemowe, pytania szczegółowe. Przedmiot badań i cele badań. Cele pisania pracy dyplomowej. Zasady formalne i edycyjne opracowania pracy dyplomowej. Struktura pracy dyplomowej. Zasady opracowania tekstu pracy dyplomowej. Zastosowanie wybranych metod i narzędzi badawczych w pracy dyplomowej. Etyczność postępowanie w trakcie pisania pracy dyplomowej. Jednolity System Antyplagiatowy	PSPEC_W06 PSPEC_W07 PSPEC_U03 PSPEC_U15 PSPEC_U16 PSPEC_K08
4	Statystyka społeczna dla pedagogów	1	Statystyka jako nauka. Badanie statystyczne. Miejsce i rola statystyki w naukach i badaniach społecznych. Dobór zjawisk do badania. Dobory racjonalne i doборы nieracjonalne. Pomiar: poziomy pomiaru, rodzaje skal. Trafność i rzetelność skal pomiarowych. Mierniki statystyczne: miary położenia, miary pozycyjne. Pytanie kwestionariuszowe. Rodzaje pytań. Błędy w pytaniach kwestionariuszowych. Kodowanie pytań kwestionariuszowych. Rodzaje kodowania. Tworzenie bazy danych. Zmienne w badaniach. Rodzaje zmiennych. Typy zależności między zmiennymi. Miary siły związku: V-Cramera, C-Pearsona, r-Pearsona, R-Spearmana. Elementy wnioskowania statystycznego. Poziom istotności. Przedział ufności. Rozkład normalny zmiennej. Elementy weryfikacji hipotez statystycznych. Pojęcie i rodzaje hipotez. Test t Studenta. Test chi-kwadrat. Rozkłady brzegowe i ich analiza.	PSPEC_W06 PSPEC_W07 PSPEC_U03 PSPEC_U16 PSPEC_K08
5	Seminarium magisterskie	7	Wymagania stawiane publikacji naukowej– struktura, język, zawartość merytoryczna, strona formalna i etyczna pracy. Dobór i wykorzystanie źródeł. Przypisy bibliograficzne. Opracowanie narzędzi badawczych. Przygotowanie i analiza rozdziału teoretycznego. Charakterystyka wyników własnych badań w kontekście problemów badawczych. Przygotowanie empirycznej części pracy. Przygotowanie i przedstawienie pracy magisterskiej. Sposoby prezentacji wyników badań naukowych oraz zasady przygotowania i opracowania różnych rodzajów tekstów naukowych.	PSPEC_W06 PSPEC_W07 PSPEC_W16 PSPEC_U03 PSPEC_U15 PSPEC_K01
PRAKTYKI (wymiar, zasady i forma): Instytutowi opiekunowie praktyk każdorazowo przygotowują komplet dokumentów właściwy dla każdej		23	Na kierunku <i>Pedagogika specjalna</i> praktyki realizowane są w semestrze od drugiego do dziesiątego, w łącznym wymiarze 330 godzin, zarówno dla studentów studiów stacjonarnych (praktyka zawodowa ciągła i śródroczna), jak i niestacjonarnych (praktyka zawodowa ciągła).	

ze ścieżek kształcenia. Studenci otrzymują komplet dokumentów uprawniających do odbycia praktyki. Studenci odbywają praktyki na podstawie umowy zawartej między Uczelnią a Interesariuszem zewnętrznym. Praktykę zalicza instytutowy opiekun praktyk na podstawie kompletu dokumentów.			Stanowią one integralną część programu studiów oraz procesu kształcenia, mając przypisane efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych i podlegają zaliczeniu, zgodnie ze skalą ocen obowiązującą w Akademii. Rozkład praktyk na poszczególne semestry zawiera harmonogram realizacji programu studiów. Warunkiem zaliczenia praktyki jest wywiązanie się z zadań w programie praktyki oraz dodatkowych zadań wyznaczonych przez osobę odpowiedzialną za realizację praktyki ze strony zakładu pracy.	
B.3. Praktyka zawodowa				
1	Praktyka zawodowa ogólnopedagogiczna - obserwacyjna	3	Funkcjonowanie placówek oświatowych. Specyfika działalności placówki i jej struktura organizacyjna. Dokumenty normatywne. Modele współpracy pedagogów specjalnych z nauczycielami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami, Organizacja procesu opiekuńczego, wychowawczego i terapeutycznego. Działalność dyrekcji, pracowników placówki oświatowej. Sposoby organizacji i prowadzenia pracy pedagogicznej.	PSPEC_W10 PSPEC_W11 PSPEC_W12 PSPEC_W16 PSPEC_U01 PSPEC_U10 PSPEC_U11 PSPEC_U13 PSPEC_K01 PSPEC_K02 PSPEC_K03 PSPEC_K04
C.7. Praktyka zawodowa				
1	Praktyka zawodowa pedagogiczna - asystencka	8	Praktyka pedagogiczna (asystencka szkoły podstawowe/specjalne/integracyjne). Organizacja i metodyka kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Programy profilaktyczne oraz rola pedagoga szkolnego i psychologa w tym zakresie. Terapia pedagogiczna, zajęcia korekcyjno – kompensacyjne, wczesne wspomaganie rozwoju dziecka, zajęcia rewalidacyjne, edukacja włączająca.	PSPEC_W04 PSPEC_W05 PSPEC_W07 PSPEC_W08 PSPEC_W09 PSPEC_W10 PSPEC_W11 PSPEC_U01 PSPEC_U04 PSPEC_U07 PSPEC_U11 PSPEC_U10 PSPEC_K02 PSPEC_K06

				PSPEC_K07
D.6. Praktyki zawodowe				
1	Praktyka zawodowa - asystencko-pedagogiczna w przedszkolu z oddziałami integracyjnymi	2	Specyfika placówki, w szczególności działania edukacyjne, terapeutyczne i opiekuńczo-wychowawcze, organizacja pracy, zakresy zadań pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz rodzaj prowadzonej dokumentacji; Specyfika edukacji włączającej uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Zasady zapewniania bezpieczeństwa w placówce i poza nią. Obserwacja funkcjonowanie ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i nauczyciela. Analiza i interpretacja zaobserwowanych lub doświadczonych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych. Współdziałanie z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami.	PSPEC_W02 PSPEC_W05 PSPEC_W08 PSPEC_W14 PSPEC_W19* PSPEC_U04 PSPEC_U05 PSPEC_U18* PSPEC_K05 PSPEC_K08
	Praktyka zawodowa - asystencko-pedagogiczna w szkole podstawowej z oddziałami integracyjnym	2		
	Praktyka zawodowa - asystencko-pedagogiczna w szkole ponadpodstawowej z oddziałami integracyjnym	2		
E.3. Praktyki zawodowe				
1	Praktyka zawodowa – placówki resocjalizacyjne	4	Funkcjonowanie placówek resocjalizacyjnych, placówek specjalnych i dziennych ośrodków wsparcia, WTZ. Normy, zasady etyczne, procedury i dobre praktyki stosowane w placówkach resocjalizacyjnych, placówkach specjalnych i dziennych ośrodkach wsparcia, realizacja zadań diagnostycznych, dydaktycznych, terapeutycznych, wychowawczych, resocjalizacyjnych. Działania pedagogiczne, dydaktyczne, wychowawcze, opiekuńcze i rehabilitacyjne.	PSPEC_W07 PSPEC_W11 PSPEC_W12 PSPEC_U02 PSPEC_U07 PSPEC_U09 PSPEC_U10 PSPEC_U11 PSPEC_K03 PSPEC_K04
	Praktyka zawodowa - placówki specjalne	1		
	Praktyka zawodowa - dzienne ośrodki wsparcia, WTZ	1		
razem		330 ECTS		

- 1) Studentów studiów stacjonarnych obowiązują zajęcia z wychowania fizycznego w wymiarze nie mniejszym niż 60 godzin, zajęciom tym nie przypisuje się punktów ECTS
 - 2) Studentów obowiązuje szkolenie dotyczące bezpiecznych i higienicznych warunków kształcenia, w wymiarze nie mniejszym niż 4 godziny, w zakresie uwzględniającym specyfikę kształcenia w uczelni i rodzaj wyposażenia technicznego wykorzystywanego w procesie kształcenia, zajęciom tym nie przypisuje się punktów ECTS.
 - 3) Studentów obowiązuje szkolenie biblioteczne w wymiarze 2 godzin, zajęciom tym nie przypisuje się punktów ECTS.
 - 4) Język polski – lektorat w wymiarze 4 ECTS (*realizowany na studiach stacjonarnych przez studentów obcokrajowców*).
- ** student wybiera przedmioty do wyboru w zakresie wsparcia w procesie uczenia się: *na studiach jednolitych studiach magisterskich przypisuje się 2 ECTS*.

14. SPOSOBY WERYFIKACJI I OCENY EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OSIĄGNIĘTYCH PRZEZ STUDENTA W TRAKCIE CAŁEGO CYKLU KSZTAŁCENIA:

Prowadzący określa szczegółowe efekty uczenia się i formę ich weryfikacji, a następnie umieszcza je w karcie przedmiotu. Osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się

określonych dla poszczególnych zajęć oznacza realizację założonej koncepcji kształcenia na prowadzonym kierunku i uzyskanie efektów kierunkowych (osiągnięcie sylwetki absolwenta). Weryfikacja i ocena efektów uczenia się osiąganych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia odbywa się poprzez:

1. **proces dyplomowania**- poprzez pracę dyplomową weryfikuje się zakładane efekty uczenia się. Oceniana jest przez promotora i recenzenta,
2. **praktyki studenckie**- efekty uczenia się uzyskiwane w ramach realizacji praktyk studenckich są dopełnieniem koncepcji kształcenia,
3. **wymianę międzynarodową studentów**- uzyskiwanie informacji od studentów dotyczącej posiadanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w kontekście pobytu w uczelni partnerskiej,
4. **osiągnięcia kół naukowych**- informacja zwrotna poprzez uzyskiwane recenzje zewnętrzne (publikacje naukowe, wystąpienia na konferencjach, przyznane stypendium Rektora i Ministra),
5. **badanie losów absolwentów** poprzez uzyskiwanie informacji zwrotnych z zakresu uzyskanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych i ich przydatności na rynku pracy,
6. **badanie opinii pracodawców** - opiniowanie przez pracodawców programów studiów, w tym zakładanych efektów uczenia się i metod ich weryfikowania.

Dodatkowo podstawą oceny realizacji efektów uczenia się są:

1. Prace etapowe - kolokwia, sprawdziany, prace zaliczeniowe, referaty, prezentacje, projekt - realizowane przez studenta w trakcie studiów według instrukcji przygotowanej przez prowadzącego zajęcia. Wszystkie dodatkowe formy zaliczenia wymagają dodatkowych instrukcji.

2. Egzaminy z przedmiotu. Pytania przygotowane do egzaminu nie powinny wychodzić poza treści zawarte w karcie przedmiotu realizowanych w ramach wykładu. Student ma prawo do uzasadnienia przez prowadzącego otrzymanej na egzaminie oceny.

Forma egzaminu: ustna, pisemna, testowa lub praktyczna określana jest przez prowadzącego wykład i zawarta w karcie przedmiotu.

- a. **Egzamin ustny** powinien być przeprowadzany w obecności innych studentów lub pracowników.
- b. **Egzamin pisemny** może być organizowany w formie testowej lub opisowej. Egzamin przeprowadza się w sali dydaktycznej, w której jest możliwe właściwe rozlokowanie studentów, zapewniające komfort pracy i jej samodzielność. Prowadzący egzamin ma prawo przerwać lub unieważnić egzamin, gdy w sytuacji, gdy praca studenta nie jest samodzielna (student korzysta z niedopuszczonych materiałów, urządzeń i z pomocy innych osób).

3. Zaliczenie i zaliczenie z oceną. Prowadzący zajęcia określa kryteria oceny, podaje jej składowe i uzasadnia w sposób opisowy ocenę otrzymaną przez studenta na zaliczeniu.

Formy i metody prowadzenia zajęć oraz kryteria oceny i jej składowe określa karta przedmiotu.

Formy weryfikacji osiągnięć studenta uzyskanych w ramach zajęć w danym semestrze odnotowuje się w kartach okresowych osiągnięć studenta.